

LAHDEN MUSEOT

Vuosikatsaus 2020

Vuosisikatsaus2020

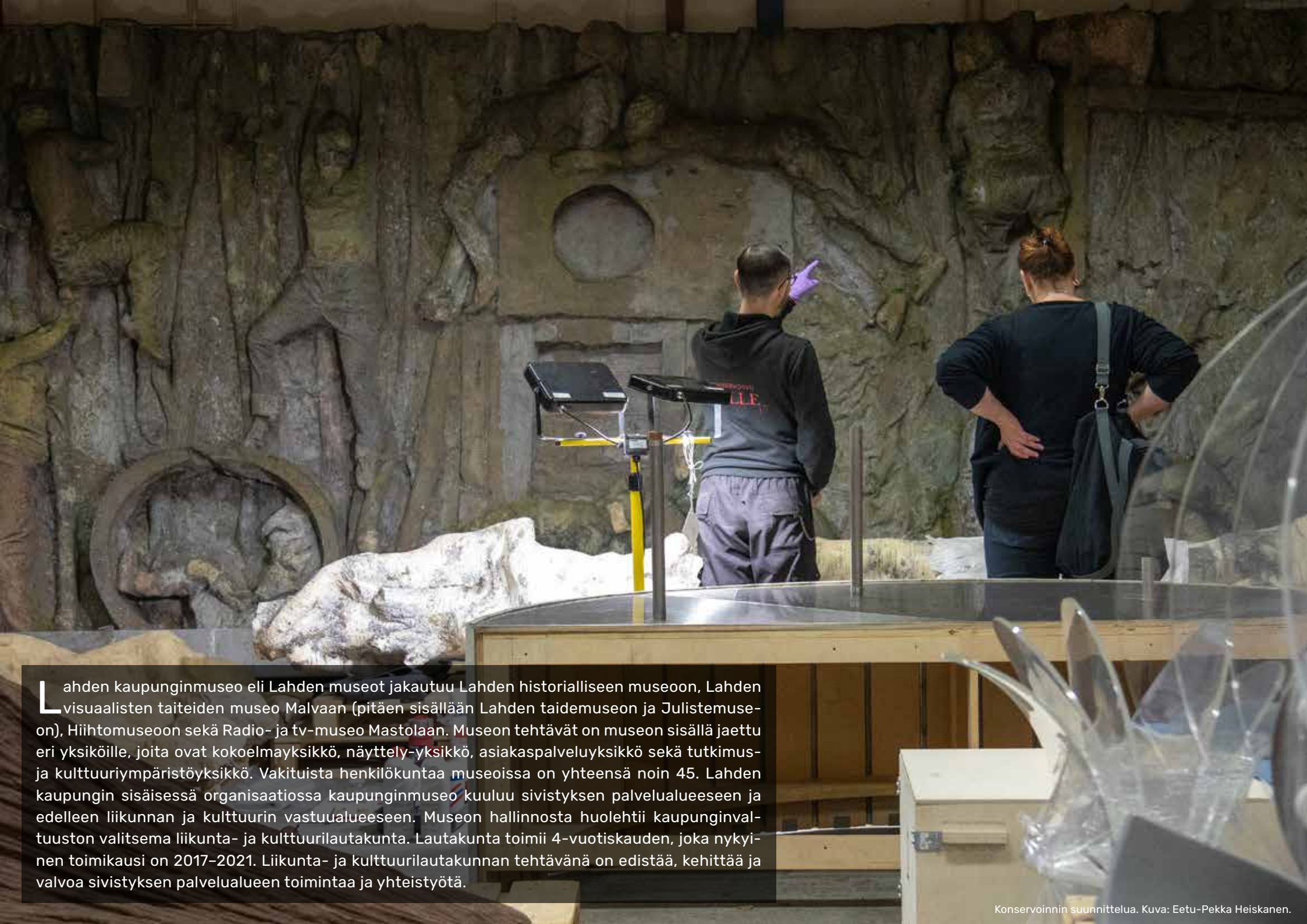
2	 Kuka, mitä, häh?
3	 Lahden museot 2020
5	 Tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö
8	 Kokoelmayksikkö
10	 Asiakaspalveluyksikkö
13	 Näyttely-yksikkö
15	 Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva (LAD)
18	 Museotoiminnan edistämistehtävä
21	 Aluetaidemuseotyö
24	 Arkeologia
26	 Rakennuskulttuuri ja korjausrakentamisen neuvonta
29	 Kokoelmatyö
39	 Malvan (LAD) toiminta
42	 Näyttelyt:
43	 <i>Museokioski</i>
44	 <i>Julistemuseo</i>
45	 <i>Historiallinen museo</i>
47	 <i>Radio- ja tv-museo Mastola</i>
49	 <i>Hiihtomuseo</i>
50	 Asiakaspalvelu
52	 Henkilökunta
53	 Henkilökunnan toiminta
57	 Talous
58	 Lahjoittajat

Toimitus Elisa Lindell ja Esko Tikkala

Kansikuva: *Let's Dance Martha*.

Kuva: Sami Leutola

Lahden kaupunginmuseo eli Lahden museot jakautuu Lahden historialliseen museoon, Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvaan (pitäen sisällään Lahden taidemuseon ja Julistemuseon), Hiihtomuseoon sekä Radio- ja tv-museo Mastolaan. Museon tehtävät on museon sisällä jaettu eri yksiköille, joita ovat kokoelmayksikkö, näyttely-yksikkö, asiakaspalveluyksikkö sekä tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö. Vakituista henkilökuntaa museoissa on yhteensä noin 45. Lahden kaupungin sisäisessä organisaatiossa kaupunginmuseo kuuluu sivistyksen palvelualueeseen ja edelleen liikunnan ja kulttuurin vastualueeseen. Museon hallinnosta huolehtii kaupunginvaltuuston valitsema liikunta- ja kulttuurilautakunta. Lautakunta toimii 4-vuotiskauden, joka nykyinen toimikausi on 2017–2021. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan tehtävänä on edistää, kehittää ja valvoa sivistyksen palvelualueen toimintaa ja yhteistyötä.

Lahden museot 2020

Vuosi 2020 tulee jäämään historiaan yhtenä Lahden museoiden vaihe-
rikkaimmista vuosista. Maailmanlaajuinen koronapandemia saavutti
Lahden maaliskuun puolivälissä ja sulki kulttuurilaitokset kuten omat mu-
seomme kevään ajaksi. Kyseessä oli eittämättä liki satavuotiaan mu-
seomme pahin rauhanajan kriisi. Rajoitustoimet iskivät pahiten yhteen
museotoiminnan kulmakiveen, eli yleisötyöhön, mutta kukaan tai mikään
toiminnoistamme ei selvinnyt ilman työskentelytapojen muutosta. Kaikki
joutuivat sopeutumaan ja miettimään uusia tapoja tehdä työtä ja tuottaa
sisältöjä. Yllättävän nopeasti museosta löytyi osajia järjestämään suo-
ratoistettuja tilaisuuksia, tuottamaan näyttelyitä verkkoon ja viestimään
nopeistakin muutoksista asiakkaille. Oli hieno nähdä, mihin museolaiset
venyivät.

Kesällä pääsimme varovasti avaamaan museoita, mutta rajoitustoimet jatku-
ivat läpi vuoden ja muuttivat totuttuja työskentelytapojamme osin pysyvä-
stikin. Tätä kirjoitettaessa pandemian loppu ei ole vielä näkyvissä, mutta
nyt osaamme jo elää sen kanssa. Museoiden sulkemiset ja tapahtumien peru-
miset aiheuttivat merkittäviä taloudellisia menetyksiä, mutta toisaalta valtio-
vallan tukitoimet mahdollistivat projektiluonteisten hankkeiden toteutuksen
ja saimme myös suoraa tukea tulonmenetyksiin. Kaiken jälkeen vuoden tulos
jäi taloudellisesti plussalle ja uusista toimintatavoistakin jäi positiivisia koke-
muksia.

Koronan vanavedessä tai sen ohessa vuoteen osui useita mainitsemisen ar-
voisia asioita. Uudistunut museolaki astui voimaan ja sen myötä kulttuuriym-
päristön viranomaistehtävät siirtyivät maakuntien keskusmuseoille ja koko
alueellisen työn rooli vahvistui. Meikin saimme kolme uutta työntekijää ja ni-
meksi vakiintui Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo – Lahden museoiden
oheen.

Kymmenen vuotta museonjohtajana työskennellyt Timo Simanainen jäi ke-
sällä eläkkeelle ja allekirjoittanut hoiti vuoden loppuun saakka museonjoh-

tajan töitä. Uuden
johtajan saimme
Hämeenlinnasta ja
Tuulia Tuomi aloit-
ti tehtävässään
tammikuun alus-
ta 2021. Museossa
toteutettiin myös
kaksi useita vuosia
valmisteltua uudis-
tusta. Kokoelmahal-
lintaohjelman vaihto ja museon internetsivujen lanseeraukset päästiin aloit-
tamaan loppuvuonna. Molempien uudistusten käyttöönotto tapahtui vuoden
2021 puolella.

Eniten huomiota herätti ja resursseja vei eittämättä Malski-keskukseen val-
misteilla olleen uuden taide-, juliste- ja muotoilumuseon valmistelutyöt.
Museon nimi päästiin valitsemaan vuodenvaihteen jälkeen, mutta jo nyt on
Malva-nimi kaikkien huulilla. Malvan eteen tekee koko museo töitä ja avajais-
näyttelyitä odotetaan jännittynein mielin.

Mennyt vuosi oli totta kai rasittava koko henkilökunnalle ja myös asiakkail-
lemme sekä yhteistyökumppaneille. Yhteiskunta sopeutui tilanteeseen ja
museotoiminta jatkui uusin tavoin. Omasta puolestani tahdon vielä tässä yh-
teydessä kiittää koko museon henkilökuntaa venymisestä ja sopeutumisesta
useisiin muutoksiin menneen vuoden aikana.

Lahdessa 31.3.2021

Hannu Takala
tutkimuspäällikkö

Museonjohtajan Timo Simanaisen läksiäiset. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö

Lahden kaupunginmuseon Tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikön rooli muuttui aikaisemmasta perusteellisesti vuonna 2020. Uusi museolaki astui voimaan vuoden alusta ja sen myötä kulttuuriympäristön viranomais-tehtävät siirtyivät Museovirastolta alueellisille vastuumuseoille, jollaiseksi myös Lahden museot nimettiin. Museon toimialueeksi määriteltiin museolain perusteella Päijät-Hämeen maakunta, minkä seurauksena Mäntsälän kaupunki jäi tehtäväkentästä pois.

Toimintaa edistettiin alueellisen työn suunnitelman myötä, mutta edellä mainittu koronapandemia vaikutti koko vuoden työskentelyyn lopettaen suunnitellut tapaamiset ja kohtaamiset sekä yleisötilaisuudet kevään ja alkukesän ajaksi ja uudelleen loppuvuodeksi. Perinteinen työyhteisö myös hajosi useiden työntekijöiden siirryttyä työnantajan ohjeistuksella etätöihin.

Museoon palkattiin vuoden alusta kolme uutta tutkijaa: Elisa Lindell alue-
taidemuseotyöhön, Anssi Malinen korjausrakentamisen asiantuntijaksi sekä Esko Tikkala arkeologiksi. Lisäksi yksikössä työskentelivät maakuntamuseo-
tutkijana Anna-Riikka Vaden, rakennustutkijoina Riitta Niskanen ja Päivi Siikaniemi sekä Reetta Nousiainen 1.8. alkaen eläkkeelle jääneen Siikaniemen seuraajana. Yksikön päällikkönä oli Hannu Takala, joka toimi myös vt. museonjohtajana 25.6. alkaen vuoden loppuun.

Määräaikaisina työntekijöinä toimivat ja Renkomäen Kaukasenkadun arkeologisilla kaivauksilla olivat töissä Anne-Mari Liira, Alina Korte, Jerry Möller ja Oskari Sairanen 1.6.-3.7. Lisäksi Onni-Pietari Puttonen toimi 25.5.-24.8 erilaisissa arkeologiaan liittyvissä avustavan tutkijan tehtävissä. Hannu Poutiainen teki 1.4.-30.6. ja 1.10.-31.12. maakunnan osalta arkeologisten inventointien tarvekartoitusta ja kenttätöitä. Antti Bilund täydensi muinaisjäännösrekisteriä ja teki erityisesti metallinetsijöiden ilmoitusten perus-

teella löytöpaikkatarkastuksia koko maakunnassa 20.4.-19.7. ja 24.8.-31.12. Maakunnan kuntien taidekokoelmia oli 1.9.-31.12. inventoimassa tutkimus-
apulainen Miia Kelkka. Leila Hakala ja Johanna Kytölä tekivät arkistojärjestelyjä ja erityisesti rakennustutkimusaineistojen luettelointityötä 15.10.-31.12.

Museo julkaisi vuonna 2020 yhdessä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa Nastolan historian osan IV, jonka kirjoitti Ville Eerola. Lahden kaupungin teknisen toimen kanssa museo julkaisi Nastolan kulttuuriympäris-

Museolaisia Karralan kotiseututalolla kesäretkellä liitissä. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

töselvityksen, johon suurimman osan teksteistä tuotti Riitta Niskanen ja valokuvista vastasivat museon valokuvaajat Eetu-Pekka Heiskanen ja Tiina Rekola. Susanna Korhosen pro gradu -tutkimukseen perustunut teos "Talon taidemuseo" ilmestyi Tutkimuksia-sarjassa.

Museossa toteutettiin vuonna 2020 laaja internet-sivujen kokonaisuudistus, jossa Tutkimusyksikön osalta mukana olivat erityisesti Elisa Lindell ja Anna-Riikka Vaden. Koko henkilökunta tuotti sivuston tekstejä ja kuvitusta. Samoin kokoelmahallintaohjelman uudistusta edistettiin pitkälle vuonna 2020, ja siitä erityisvastuuta kantoi Anna-Riikka Vaden, joka valittiin myös museon edustajana koko Collecten ohjausryhmään.

Viranomaistyö

Viranomaistyö koki suuren muutoksen aikaisempaan nähden uusien vastuiden ja saatujen henkilöstöresurssien myötä. Rakennustutkijat vastasivat keskinäisen työnjaon mukaan alueen kunnista, ja Päivi Siikaniemen jäädessä eläkkeelle, hänen tilallaan aloitti 1.8. Reetta Nousiainen. Syksystä alkaen Riitta Niskanen vastasi Lahden, Heinolan ja Asikkalan kunnista ja Reetta Nousiainen Hollolasta, Hartolasta, Kärkölästä, Orimattilasta, Padasjoesta ja Sysmästä. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta museon palveluihin liitettiin vuoden alusta korjausrakentamisen neuvontapalvelu, jota hoiti tutkija Anssi Malinen. Esko Tikkala hoiti arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät viranomaistyöt koko museon toimialueella.

Tutkijat ovat valvoneet vastuualueillaan Museoviraston myöntämien rakennusten entistämisavustusten käyttöä ja yhdessä maakuntamuseotutkijan sekä korjausrakentamisen asiantuntijan kanssa museoiden harkinnanvaraisten avustusten käyttöä museorakennusten korjauksissa sekä neuvoneet tarvittaessa Suomen Kotiseutuliiton kulttuurihistoriallisesti arvokkaille seurantalaille myöntämien avustusten käyttöä. Lisäksi korjausrakentamisen asiantuntija oli mukana useiden museon antamien lausuntojen valmistelussa.

Yksikön vuonna 2020 järjestämät yleisötaapahtumat:

Kerro, kerro kuvasta, yleisötilaisuus Museokioskissa 14.2.2020.

Ilmahälytys! – talvisodan jälkiä kaupungissa, näyttely Museokioskissa 4.3.–13.3. (koronasulun takia Museokioski suljettiin kesken näyttelyn).

Valittaako museo? Seminaari NNKY:n huoneistossa, Hennalassa ja verkossa 7.–8.9.2020.

Kasvun aika – lahtelaista kouluhistoriaa -seminaari Vuorikadun koululla ja verkossa 16.9.2020.

150 vuotta radalla – Pietarin radan juhluvuosi, luentosarja Radio- ja tv-museo Mastolassa 10.9.–19.11.2020.

Avustusklinikka: tukea kulttuurihistoriallisten rakennusten korjaamiseen, Zoom-tilaisuus yhdessä Korjausklinikka -hankkeen kanssa 27.10.2020.

Uno Ullberg ja hänen Viipurinsa -seminaari Lahden konserttitalon Felix Krohn -salissa ja verkossa 26.11.2020.

Yhteisöt elävät! -elävän perinnön etätyöpaja Päijät-Hämeessä, yhteistyössä Kotiseutuliiton kanssa 3.12.2020.

Museoamanuensis Päivi Vickholm säilytystiloissa. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Kokoelmayksikkö

Kokoelmayksikkö vastaa museon kokoelmatyöstä. Yksikkö hallinnoi Hiihtomuseon, Julistemuseon, kuva-arkiston, Historiallisen museon, Radio- ja tv-museon sekä Taidemuseon kokoelmia.

Kokoelmatyö nivoutuu kiinteästi museon tutkimus-, näyttely-, alueellisen vastuumuseon - ja asiakaspalvelutyöhön. Museon omien näyttelyiden valmisteluun ja rakentamiseen osallistuivat erityisesti museomestarit ja konservaatit, mutta myös näyttelytyöryhmiin kuuluneet amanuenssit, museoapulainen, valokuvaaja ja kuvankäsittelijä. Kuva-arkisto toimittaa valokuvaajan äskettäin ottamaa tai arkistokuvaa liki kaikkiin museon julkaisuihin ja tutkimushankkeisiin, museon markkinoinnin ja asiakastapahtumien käyttöön. Yksikön tutkijahenkilökunta ja konservaatit vastaavat asiakaskyselyihin omilta erikoisalueiltaan.

Museo teki kertomusvuonna sopimuksen Userix Oy:n kanssa kokoelmatietokanta Collecten hankinnasta, ja tietokantasiirto aloitettiin Musketi-ohjelmistosta. Migraatiotyö leimasikin kertomusvuotta ensin hankinnan valmisteluissa, sitten varsinaisessa tietokantasiirron tarkastuksessa, joka on jatkunut vuoden 2021 puolelle ja työllistää suurta osaa yksikön henkilökuntaa. Samoin jatkettiin Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan (LAD) valmistelua työtiimeissä, kokoelmanäyttelyn ja kokoelmahuoltotilojen suunnittelun ja valmistelun osalta. Tulevan museon valmisteluun liittyen myös konservoitiin taide- ja julistekokoelmia. Kokoelmakummihankkeelle saatiin jatkoa ministeriön myöntämän avustuksen turvin. Hankkeen projektitutkijana aloitti lokakuun alusta FM Rosaliina Koistinen.

Lahden museot liittyivät vuoden alussa Taidekokoelmat verkossa -sopimuksen piiriin, mikä mahdollisti myös taidekokoelmien avaamisen Finnassa. Työ käynnistyi keväällä ja jatkui vuoden mittaan. Vuoden loppuun mennessä Finnassa oli viety 334 taideteoksen kuvat ja tiedot. Muista museon kokoelmista Finnassa oli vuoden lopussa julkaistu 2894 arkistomateriaalin, 4407 esineen

ja 4436 valokuvan kuvat ja tiedot. Lisäksi museo julkaisi Finnan luokkahuoneessa koulujen käyttöön arkeologiseen kokoelmaan perustuvan, Tarinoita torin alta -aineistopakettin. Kokoelmien karttumista on esitelty tarkemmin Kokoelmatyö-osiossa.

Julistemuseo

Heinäkuussa 2020 museolla vastaanotettiin suru-uutinen. Julistemuseon pitkäaikainen tutkija Kari Savolainen menehtyi nopeasti edenneeseen sairauteen Päijät-Hämeen keskussairaalassa. Muistamme lämmöllä monipuolisesti lahjakasta tutkijaa ja työtoveria. Tuulenpuuskia-kirja päätettiin omistaa arvostetun kollegan muistolle.

Kuvakokoelmia. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Pop up -museokaupan avajaisia Malskillä. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Asiakaspalveluyksikkö vastaa Lahden museoiden avoinnapidosta, museopedagogiikasta, markkinointi- ja viestintätyöstä sekä museokaupoista. Asiakaspalveluyksikkö osallistuu myös museoiden oheisohjelma- ja tapahtumatoimintaan.

Lahden museoiden asiakaspalvelu perustuu asiakaslähtöisyyteen. Asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman hyvin ja tavoitteena on tarjota eri asiakasryhmille laadukasta palvelua.

Viime vuoden asiakaspalveluyksikön toimintaa varjosti hyvin suuresti maaliskuun 13. päivä museot sulkenut koronapandemia. Museoiden suljettua ovensa, siirtyivät asiakaspalvelijat Hiihtomuseossa ja Radio- ja tv-museo Mastolassa suorittamaan korvaavia tehtäviä esimerkiksi kokoelmienhoidon, säilytystilojen järjestelytehtävien ja verkkokaupan ylläpidon pariin sekä toimimaan Lahden asiointiapuun kontaktoimaan lahtelaisia vanhuksia ja kordinoimaan heidän ruoka- ja apteekkikäyntiapuansa. Myös toimintansa ajan suuressa suosiossa ollut Museokioski joutui sulkemaan ovensa samana päivänä kuin museotkin. Museoiden sulun aikana suunniteltiin toimenpiteitä mahdollista uudelleen avausta ajatellen ja kiinnitettiin huomiota asiakas- ja näyttelyturvallisuuden lisäämiseen niin asiakas- kuin näyttelytiloissakin.

Hiihtomuseon ja Radio- ja tv-museon ovet saatiin auki uudelleen 2.6. ja museoiden toiminta jatkui rajoitetuin toimin. Ryhmävierailuja, opastettuja kier-

Asiakaspalveluyksikkö

roksia eikä työpajoja järjestetty. Myöskään kokouspalveluja ei järjestetty. Näillä toimenpiteillä pyrittiin turvaamaan yksittäisten asiakkaiden turvallinen museokäynti. Museokioskia ei enää avattu.

Lahden museoissa kävi vuoden 2020 aikana yhteensä 28 482 kävijää, joista ilmaiskävijöiden määrä oli 12 077 kävijää. Alle 18-vuotiaita museoissa kävi vuoden 2020 aikana yhteensä 6 187. Museokauppa- ja tapahtumapisteessä toimineessa Museokioskissa ehti alkuvuoden aikana käydä 5 546 kävijää. Tulevan taide-, juliste- ja muotoilumuseon sijaintipaikassa Malskilla avattiin 12.10. Pop up -museokauppa, joka oli avoinna 19.12. asti. Se saavutti heti innokkaan vastaanoton ja antoi samalla alkumakua tulevan museon toiminnasta. Reilun kahden kuukauden aukiolon aikana museokaupassa vieraili 5 513 asiakasta.

Hiihtomuseossa kävijöitä oli vuoden aikana 12 562, joista 4 246 oli ilmaiskävijää, Radio- ja tv-museo Mastolassa kävijöitä oli 10 373, joista 2 443 oli ilmaiskävijää. Kävijöiden pudotus näkyy selkeimmin Hiihtomuseossa, tämä selittyy osittain ulkomaalaisten kävijöiden vähentyneenä määränä. Hiihtomuseo on vahvasti profiloitunut myös kansainvälisesti ja korona tyrehdytti miltei totaalisesti turistivirrat Lahdenkin seudulla.

Museokorttia käytettiin vuoden 2020 aikana Hiihtomuseossa 1 544 kertaa ja Radio- ja tv-museo Mastolassa 2816 kertaa.

Määräaikaisia työntekijöitä museon asiakaspalveluyksikössä työskenteli vuoden 2020 aikana 4 henkilöä.

Perusopetuksen kulttuurikäynnit jouduttiin koronatilanteen vuoksi siirtämään keväälle 2021. Kulttuurikäynteihin liittyvää opettajille suunnattua materiaalia tuotettiin verkkoon. Luento- ja seminaaritilaisuuksia pystytettiin syksyllä järjestämään rajoitetulla osanottajamäärällä, mutta yleisöä saavutettiin myös striimauksilla. Lahden museoiden järjestämiä striimattuja luentoja ja seminaareja seurasi syksyn aikana 1188 henkeä. Vuoden 2020 aikana Hiihtomuseossa ja Radio- ja tv-museo Mastolassa järjestettyihin yleisötilaisuuksiin osallistui yhteensä 949 henkeä.

Joulukuussa juhlistettiin Lahden Taidemuseon 70-vuotisjuhlaa ja sen kunniaksi tulevan taide-, juliste ja muotoilumuseon uuden sijoituspaikan Malski-keskuksen edessä oleva Väinö Hovilan puistotie juhlaavalaistiin. Puistotien tuntumaan Kirkkopuistoon pystytettiin Flowers of Life -taiteilijaryhmän suurikokoisia valotaideteoksia, jotka ilahduttivat kaupunkilaisia pimenevässä syksyssä.

Pop up -museokaupan avajaisissa Malskilla. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Mäkihypyn ja yhdistetyn vitriinin päivitys *Hiihdon henkeä* -perusnäyttelyssä.
Kuva: Jenni Ahto-Hakonen.

Näyttely-yksikkö - Kulttuurihistorialliset näyttelyt

Vuosi 2020 oli Lahden museoiden näyttelytoimintayksikölle poikkeuksellinen ja muutoksentäyteinen vuosi. Historiallinen museo odotti remonttia. Perusnäyttelyn käsikirjoitusta ja tausta-artikkeleita julkaisua varten vietiin voimalla eteenpäin. Radio- ja tv-museo Mastola ja Hiihtomuseo jatkoivat omiin teemoihinsa liittyviä näyttelyitä päivitetyn vitriinein sekä tapahtumia koronan varjossa.

Hiihtomuseolla päivitettiin kevättalvella perusnäyttelyn mäkihyppyvitriini. Vitriiniin saatiin nyt mäkihypyn lisäksi myös yhdistetty lajina esille. Pohjakeroksen Sisulla sankariksi -näyttelyssä päivitettiin Veikko Hakulinen -vitriini. Nordic Ski Hall of Fame sai uusia jäseniä ja heitä juhlistettiin Salpausselän kisojen yhteydessä.

Hiihtomuseossa jatkettiin yläkerran erikoisnäyttelytilassa Tunteiden ilmalentoa – valokuvanäyttelyä, joka kertoo mustavalkokuvien tarinaa mäkihypystä ja lajiin liittyvästä tunteiden kirjosta 1920-luvulta 1990-luvun alkuun. Näyttelyssä ollut Matti Nykäsen mitalivitriini päivitettiin syyskuussa, kun Nykäsen mitalit palautuivat Urheilumuseolle uusittuun perusnäyttelyyn. Tilalle tehtiin Veikko Kankosen kertova kokonaisuus ja esille tuli Kankosen arvokisapalkintoja.

Radio- ja tv-museossa jatkoi ohjelmistossa Gösta Sundqvistista sekä Leevi & Leavings -yhtyeestä kertova Ihanasti sanottu -näyttely. Ihanasti laulettu -yhteislaulutilaisuus Minja Kosken, Mikael Saaren ja Niklas Hagmarkin vetämänä toi Mastolan pihamaalle innostuneen yleisön elokuun alussa ja etäluennot syksyllä valottivat Göstan tuotantoa monipuolisesti.

Suosittu museokioski jatkoi alkuvuoden ajan joka kuukausi vaihtuvia näyttelyitä muun toimintansa ohella. Koronan vuoksi kioski jouduttiin sulkemaan jo maaliskuun puolivälissä suunnitellun kesäkuun sijaan.

Näyttely-yksikkö jakaantui kahtia Malvaan (LAD) ja kulttuurihistoriallisten näyttelyiden vanhaan yksikköön. Näyttelypuolelle siirtyivät näyttelyistä vas-

taavat työntekijät: museoamanuessi Susanna Korhonen, museoamanuessi Paula Korte ja museoamanuessi Hanna Suihko. Vanhassa kulttuurihistoriallisten museoiden näyttelytoimintayksikössä jatkoivat muut. Tässä yksikössä henkilöitä vaihtui seuraavasti: vuoden alusta aloitti Hiihtomuseon ja Radio- ja tv-museon museoamanuessin sijaisena Jenni Ahto-Hakonen. Näyttelypäälikkö Tiia Tiaisen siirtyessä kesäkuussa pelkästään projektipäälikkyyteen ja sen näyttelyiden johtamiseen näyttelypäälikön sijaiseksi valittiin museoamanuessi Suvi Kuisma vuoden 2021 loppuun saakka. Määräaikaisia uusia työntekijöitä olivat loppuvuodesta Hiihtomuseolla projektitutkija Riikka Huuskonen ja AV-mestari Atte Kautto. Vuoden 2020 lopulla yksikön vahvuus oli vt. näyttelypäälikkö, museoamanuessi, kaksi määräaikaista museoamanuessia, määräaikainen projektitutkija, vastaava näyttelymestari, kaksi näyttelymestaria ja määräaikainen AV-mestari.

Kulutuksentallentajat teemapäivä Hiihtomuseolla. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Valotaidetta Kirkkopuistossa Lahden taidemuseon 70-vuotisjuhlaan liittyen.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva (LAD)

Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva, entinen taide-, juliste ja muotoilumuseo LAD on taidetta ja julisteita esittelevä museo. Rakenteilla olevassa museossa on vahvasti mukana myös muotoilu, joka osaltaan mahdollistaa entistä monipuolisempien sisältöjen tarjoamisen. Uusi museo luo puitteet myös laajalle ja monipuoliselle tapahtumatoiminnalle. Malva (LAD) on Päjäät-Hämeen aluetaidemuseo.

Vuoden aikana suunniteltiin ja toteutettiin paljon etenkin Malvan (LAD) tilojen valmistumiseen ja sisältösuunnitteluun liittyviä asioita. Vuoden aikana Malvan (LAD) suunnittelu- ja toteutustyötä valmisteltiin yhdeksässä erilaisissa asiantuntijatiimissä. Tiimit koostuivat pääsääntöisesti museon omasta henkilökunnasta. Koko vuosi työskenneltiin suurelta osin etätöissä. Vuoden aikana yhteisiä koko Malvan (LAD) viikkokokouksia pidettiin kaksi kertaa kuussa. Tiiminvetäjien kokouksia järjestettiin joka toinen viikko. Loppuvuoden aikana pidettiin myös Malvan (LAD) johdon, esimiesten ja henkilökunnan välisiä yhteisiä kahvihetkiä livetapaamisena mutta myös, tilanteesta johtuen verkon kautta etänä.

Tiimit

Tiimit koostuivat näyttelytoiminta-, museokauppa- ja asiakaspalvelu, tapahtuma-, museopedagogiikka- ja osallisuus-, kokoelmatoiminta-, viestintä- ja markkinointi- sekä teknisestä ja digitaalisesta tiimistä. Jokaiselle tiimille oli nimetty tiiminvetäjä. Maaliskuun alussa aloitti uutena määräaikaisena projektinjohtajana Marita Kajander. Määräaikaisena projektipäällikön tehtävissä jatkoi Tiia Tiainen. Koko vuoden toimintoja heijasteli korona ja se vaikutti myös Malvan (LAD) kokonaisuuteen. Kiinteistö Oy Lahden Panimon "Malski" hallinnosta vastaava Kinos Property Investment, kiinteistösijoitusyhtiö Kielo ja pääurakoitsija Superion Oy sopivat museon rakennustöiden keskeytyksestä ajalle 15.5 – 15.8.2020. Ilmoitus vaikutti suoraan Malvan (LAD) omiin aikatau-

luihin ja tarkoitti sitä, etteivät tilat valmistuneet alkuperäisen suunnitelman mukaan vuonna 2020. Tilojen valmistumisen kokonaisaikataulu siirtyi lopulta vuoteen 2021, joka käytännössä tarkoitti Malvan (LAD) valmiiden tilojen ovien avautumista vasta keväällä 2022.

Julisteita esillä Malskilla. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Vuoden aikana keskityttiin myös henkilöstön työhyvinvointiasioihin. Kaupungin henkilöstöpalveluista henkilöstöpäällikkö Anneli Hyvärinen ja työhyvinvointipäällikkö Päivi Maisonlahti olivat kertomassa Malvan (LAD) henkilöstölle työhyvinvoinnin asioista. Yhteisessä keskustelutilaisuudessa pohdittiin laajasti eri näkökulmista työhyvinvointiin vaikuttavia asioita. Syyskuussa järjestettiin Malvan (LAD) yhteinen

virkistäytymispäivä urheilukeskuksessa. Päivä koostui ulkona olevista liikunnallisista, kaikille soveltuvista lajikokeilu-sällöistä. Tarjolla oli myös henkilökoh-taista InBody-mit-tausta ja vinkkejä toimistotyön ergo-nomisiin asioihin. Päivän sisältöön saimme rahoitusta kaupungin liikunta-toimen hankkeesta. Poikkeuksellisesta vuodesta johtuen järjestettiin Malvan (LAD) töitä tekeville Erätaukokeskuste-lutilaisuus. Kyseessä oli fasilitoitu keskus-telu, jossa keskiössä on jokaisen kokemuspuhe. Erätauko-keskustelun tavoite on auttaa paremmin ymmärtämään itseä, muita ja maailmaa. Oleellista kes-kustelussa on se, ettei sen päätteeksi tarvitse olla samaa mieltä tai ratkaista asioita. Erätaukokeskustelun fasilitaattoreina toimivat Lahden kaupungilta Olli Toivonen sekä Pauliina Tuominen.

Julisteita esillä Pop up-museokaupan avajaisissa. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Vuonna 2020 toteutettiin hankintoihin ja kilpailutuksiin lisäkoulutusta kau-pungin hankintapalveluiden toimesta. Sisällöllisesti koulutuksen toteutti Tarinka Ringvall. Koulutuksen aikana kävimme läpi kaupungin hankintapro-sesseja ja niihin vaikuttavia menettelytapoja. Kaupunginarkistonhoitaja Tiina Häyrinen piti vastaavantyyppisen tilaisuuden arkistoinnin toimintatavoista

ja ohjeistuksista. Elokuussa järjes-tettiin myös Malvan (LAD) strate-giapäivä paikan päällä Mastolassa.

Marraskuussa kulttuuri- ja tai-dealan keskusjär-jestö KULTA ry:n pääsihteeri Rosa Meriläinen vierai-li tutustumassa Lahteen taide- ja kulttuurilaitosten toimintaan. Tu-tustumisen paino-pisteenä oli erityi-sesti museoiden toiminta. KULTA ry:n tavoitteena

on vahvistaa alan yhteiskunnallista asemaa ja taloudellisia toimintaedellytyk-siä valtakunnallisesti.

Loppuvuodesta alettiin myös valmistelevaan koko museon tasa-arvo ja yh-denvertaisuussuunnitelmaa. Työryhmään nimettiin Marita Kajander, Sini Oja-la, Harri Karttunen, Lauri Löfman ja Susanna Korhonen.

Museotoiminnan edistämistehtävä

Asikkalan kunnan museot
Kokoelmaohjelma

Kirvun pitäjämuseo
Kokoelmaohjelma

Orimattilan kotiseutumuseo
Kokoelmaohjelma

Suomen melontamuseo
Kokoelmaohjelma

Asikkalan kotiseutumuseo
Kokoelmaohjelma

Itä-Hämeen museo
Kokoelmaohjelma

Koski-seura ry:n tallennekokoelma
Kokoelmaohjelma

Päijät-Hämeen ilmailumuseo
Kokoelmaohjelma

Museotoiminnan edistämistehtävä

Vuoden 2020 alusta lähtien, alueellisen vastuumuseouudistuksen myötä, Lahden museoiden yhtenä tehtäväkokonaisuutena on ollut museotoiminnan edistäminen Päijät-Hämeen alueella. Muutoksen myötä perinteinen maakuntamuseon ohjaukseen ja neuvontaan painottunut paikallismuseotyö laajeni käsittämään laajempaa kehittämis- ja verkostotyötä, kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta edistäviä tehtäviä sekä alueelle suunnattavien museopalveluiden suunnittelua ja toteutusta. Tehtävän hoitoon osallistuvat kaikki Lahden museoiden yksiköt.

Tehtävään kuuluvaa ohjausta ja neuvontaa alueen ei-ammattillisille museoille toteutettiin neuvontakäynnein, sähköpostilla ja osin koulutuksin ja Päijät-Hämeen museoiden työryhmän tapaamisten yhteydessä. Museoita myös tiedotettiin ja ohjeistettiin valtion avustusten hausta sekä etenkin kesällä, koronaepidemian helpottaessa, museoiden uudelleen avaamiseen liittyvistä rajoituksista ja tarvittavista varotoimenpiteistä. Museoihin tehtiin yhteensä 12 neuvontakäyntiä ja koulutuksena museotoimijoille ja alueen yhteisöille järjestettiin yhdessä Kotiseutuliiton kanssa 3.12. Yhteisöt elävät! -etätyöpaja aineettomasta kulttuuriperinnöstä. Paikallismuseoiden valtion hankeavustusta sai vuonna 2020 Päijät-Hämeen alueelta kolme museota ja vuodelle 2021 avustushakemuksen jätti kuusi museota. Toiminta-alueen ulkopuolelta ohjattiin litin kotiseutumuseon paikallismuseoiden hankeavustuksella toteutettua luettelointityötä ennakoiden litin liittymistä Päijät-Hämeeseen vuoden 2021 alusta.

Maakunnan museotoiminnan kannalta vuoden merkittävimpiä tapauksia olivat Hollolan ja Padasjoen kuntien omistamien museokokoelmien kokoelmatyön käynnistyminen pitkän tauon jälkeen ja kokoelman olosuhteiden huomattavan paraneminen; Hämeenkosken kotiseutumuseon kokoelmaa luetteloiitiin, kuvattiin ja puhdistettiin ja Padasjoen Nyystölän entisen museon kokoelmaa inventointiin, puhdistettiin ja siirrettiin parempiin säilytystiloihin. Molemmissa kunnissa aktivoitui lisäksi omaan historiaan liittyvä näyttelytoiminta, Padasjoella lähtivät käyntiin museonäyttelynkin sisältävän kotiseutu-

Talkoot ovat olennainen osa paikallismuseotoimintaa. Kuva: Asikkalan kotiseutuyhdistys.

talon suunnitelmat ja Hollolassa laajemman paikallishistoriaa, taidetta ja ympäristöä esittelevän näyttelytilan suunnittelu.

Merkittävää oli myös Päijät-Hämeen ilmailumuseon lentokoneiden huoltokor-
sun kunnostussuunnitelmien käynnistyminen.

Päijät-Hämeen museoiden työryhmä toimi koronavuodesta huolimatta aktiivisesti ja kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, toimintaan osallistui 18 eri museota tai toimijaa. Päijät-Hämeen museoiden työryhmän tarkoituksena on kehittää alueen museoiden yhteistyötä sekä tarjota vertaistukea ja kontakteja alueen museotoimijoiden kesken, toimintaa koordinoi alueellisen museotyön tutkija. Työryhmän kauden 2018–2020 työn tuloksena syntyi kokoelmaohjelmat kahdeksalle paikallismuseolle. Kokoelmaohjelmat julkistettiin painetuina ja verkkoversioina Päijät-Hämeen museopäivän yhteydessä 30.9.2020. Museopäivä järjestettiin Lahdessa ja sen yhteydessä toteutettiin työpaja, jossa työstettiin aiheita työryhmän uudelle kaudelle. Työryhmän uudeksi projektiksi jalostui työpajassa museoiden esiin nostaminen ja markkinointi yhdessä järjestettävän tapahtuman ja yleisötyön keinoin. Työryhmän uusi kausi käynnistyi hankkeen tiimoilta joulukuussa.

Kulttuuriperinnön digitaalisen tallentamista edistettiin huomioimalla ei-ammattillisten paikallismuseoiden kokoelmatietojen säilyminen ja siirtyminen uuteen kokoelmahallintajärjestelmään osan Lahden museoiden tietokantaa. Tietojen migraatio aloitettiin syksyllä ja tämän edetessä ammatillisesti hoidettujen museoiden, Orimattilan ja Heinolan museoiden, kannat eriytetään uudessa ohjelmassa omikseen ja museot yhdessä Lahden museoiden kanssa muodostavat jatkossa konsortion.

Kulttuuriperinnön digitaalista saavutettavuutta edistettiin muun muassa julkaisemalla Lahden museoiden ensimmäinen aineistopaketti Tarinoita torin alta Finnan luokahuoneessa lokakuussa. Aineistopaketilla pyrittiin vastaamaan alueen koulujen digitaalisen ja monialaisen opetusmateriaalin tarpeeseen. Alueellisten museopalveluiden tarvekartoitusta tehtiin alueen asukkaille suunnatulla kyselyllä heinä-syyskuun aikana. Kyselyn perusteella toteutettiin alueellisten museopalveluiden kehittämisen työpaja Lahden museoiden ja

alueen ammatillisten museoiden henkilökunnalle.

Alueellisia museopalveluita toteutettiin koronavuoden aikana erityisesti digitaalisina versioina kuten verkkonäyttelyinä, striimattuina tilaisuuksina ja sosiaalisen median kautta. Merkittävimpänä alueellisen palvelun kokeiluna toteutettiin 150 vuotta radalla -luentosarjan striimaukset. Radio- ja tv-museo Mastolassa järjestetyt Pietarin radan juhluvuoteen kytkeytyneet luennot olivat samanaikaisesti seurattavissa Kärkölän kunnantalolla, Hollolan kirjastossa ja Nastolan vanhalla kunnantalolla. Sarjan kuusi luentoa keräsivät striimauspaikoille luentoja seuraamaan yhteensä 134 henkeä. Museon blogissa, Maakunnan mainioissa, julkaistiin vuoden aikana 11 kirjoitusta ja blogia luettiin yli 11 000 kertaa.

Orimattilan kotiseutumuseon tupa.
Kuva: Toni Kesti.

Aluetaidemuseotyö

Ida Palojärven videoinstallaatio *Palo* Nastolan kunnantalon kesä-
näyttelyssä. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Aluetaidemuseotyö

Uuden vastuumuseostatuksen myötä aluetaidemuseotyötä lähdettiin kehittämään ja verkostoja keräämään usealla rintamalla.

Vuoden aikana tutkija koordinoi Malvan (LAD) projektijohtajan kanssa tapaamiset maakunnan kuntien kulttuuri- tai museotoiminnasta vastaavien henkilöiden kanssa tavoitteena saada tietoa siitä, millaisia palveluita ja yhteistyön muotoja tulevalta museolta toivotaan. Suunnitteilla oli myös yhteistapaaminen Malskille, mutta se jouduttiin koronatilanteen vuoksi siirtämään verkkoon.

Tärkeitä ja luonnollisia yhteistyökumppaneita ovat Heinolan ja Orimattilan taidemuseot, joiden kanssa aluetaidemuseotutkija on ollut vuoden mittaan yhteydessä erilaisiin hankkeisiin ja kuulumisten vaihtoon liittyen. Heinola ja Orimattila valittiin muun muassa väliaikaisen julkisen taiteen kierroksen Jujujen maakuntakohteiksi taidemuseoyhteistyön vuoksi, museoiden kanssa on myös pohdittu tulevaa näyttely-, julkaisu- ja kokoelmayhteistyötä.

Aluetaidemuseotutkija liittyi mukaan Lahden kaupungin julkisen taiteen työryhmään, jossa käsitellään kaupungin julkiseen taiteeseen liittyviä kysymyksiä. Kokoontumisia on noin kerran kuukaudessa. Aluetaidemuseotutkijaa työllistivät julkisen taiteen osalta vuoden aikana eniten Viiskulman yleinen taidekilpailu, Rakokiven rinnakkais-

Tutkimusapulainen Miia Kelkka inventointityössä Hartolassa. Kuva: Elisa Lindell.

luonnostilaus, Lahden Seudun Liikenteen näyttöihin kuratoitu taidenäyttely sekä Jujut - julkisen taiteen kierros. Tutkijan asiantuntijuus on myös maakunnan muiden kuntien hyödynnettävissä. Vuoden alussa rekrytoitu Lahden kaupungin museon taidekoordinaattori, taidekokoelmista vastaava amanuenssi ja aluetaidemuseotutkija lähtivät yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen ja Turun museokeskuksen kanssa pilotoimaan alueellisia julkisen taiteen periaateohjelmia.

Tärkeä projekti vuoden aikana oli Päijät-Hämeen viiden kunnan taidekokoelman inventointi. Työhön palkattiin tutkimusapulaiseksi Miia Kelkka, joka suoritti työn syksyn 2020 aikana. Inventoidut kunnat olivat Asikkala, Hartola, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä. Teokset kuvattiin ja niiden tiedot kirjattiin ylös museon Muusa-kokoelmahallintajärjestelmään. Projektin aikana käsiteltyjä teoksia oli yhteensä n. 450 kappaletta. Hollola oli aloittanut inventoinnin omalla työnään ja aluetaidemuseotutkija kävi muutamaan otteeseen Hollolassa antamassa neuvoja työn suorittamiseen, lisäksi inventoinnin tulokset luovutettiin museolle niiden liittämiseksi kokoelmahallintajärjestelmä Muusaan.

Museon henkilökuntaa vierailulla Heinolan taidemuseossa. Kuva: Elisa Lindell.

Ahti ja Maija Lavosen näyttelyn avajaiset alkamassa Orimattilan taidemuseossa. Kuva: Elisa Lindell.

Aluetaidemuseotutkija ja maakuntamuseotutkija toteuttivat syksyn mittaan alueellisten museopalveluiden kyselyn, jonka tavoitteena oli kartoittaa museon ja sen palveluiden tunnettuutta ja tarvetta Päijät-Hämeessä. Kysely oli jaossa sekä Webropol-linkkinä että paperisena useissa museo- ja kirjastokohdeissa maakunnan alueella. Vastauksia saatiin yhteensä yli 300 ja niiden analysoinnin perusteella järjestettiin työpaja, jossa pohdittiin ja ideoitiin tulevia museopalveluita.

Päijäthämäläisen taiteilijuuden dokumentointia valmisteltiin aloitettavaksi, mutta koronapandemian vuoksi laajamittaisista taiteilijatapaamisista ja -haastatteluista luovuttiin toistaiseksi. Muutama yksittäinen ateljeevierailu pystyttiin kuitenkin toteuttamaan vuoden aikana. Taidemuseon työntekijöitä vieraili haastattelemassa ja kuvaamassa taiteilija Anna-Liisa Kankaanmä-

Yksityiskohta Bogna Wisniewskan teoksesta First Thing Nastolan kunnantalon kesänäyttelyssä.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

keä, lisäksi kokoelma-amanuenssi ja aluetaidemuseotutkija vierailivat Roy Auringon ateljeessa Heinolan taidemuseon 30-vuotislahjaa hankkimassa.

Arkeologinen työ

Arkeologinen työ

Vuoden 2020 alussa voimaan tulleen uuden museolain myötä kulttuuriympäristön viranomaistehtävät siirtyivät maakuntien museoille eli alueellisille vastuumuseoille. Lahden kaupunginmuseon vastuualueeksi tuli tällöin Päijät-Häme.

Vuonna 2020 arkeologian yksikkö antoi arkeologisen kulttuuriperinnön osalta 198 viranomaislausuntoa. Erilaisia kannanottoja, kommentteja muun epävirallisen ohjeistuksen lisäksi annettiin joitakin kymmeniä. Muinaisjäännöstarkastuksia tehtiin eri puolilla museon vastuualueita yhteensä 101, VARK-tarkastuksia 59, maastokatselmuksia 11, maastoon merkintöjä 8, kajoamistarkastuksia 2 ja valvontoja 3. Työmatka-ajoja tarkastusten myötä kertyi pitkälle yli 10 000 kilometriä. Muinaisjäännösrekisteriin lisättiin Päijät-Hämeen osalta 62 uutta kohdetta, 118 tunnetun kohteen tietoja päivitettiin/muutettiin ja 112 kohteen rajaustietoja joko lisättiin tai muutettiin.

Lahdessa suoritettiin lisäksi kaivaukset Renkomäen Kaukasenkadun kaava-alueella kaupungin Teknisen- ja ympäristötoimialan tilauksesta.

Muinaisjäännösten hoitotyö jatkui edellisvuosien tapaan Ahtialan Paakkolanmäen, Renkomäen Ristolan ja Nostavan lintutornin muinaisjäännösalueilla, joissa ulkopuolinen lampuri laidunnutti lampaitaan.

Hollolan Kutajoelta löytyneitä myöhäisrautakautisia rahoja ja pyöreä kupurasolki. Kuvat: Esko Tikkala.

Rakennuskulttuuri

Rakennuskulttuuri ja korjausrakentamisen asiantuntijatyöt

Tutkijat Riitta Niskanen, Päivi Siikaniemi (16.9. asti) ja Reetta Nousiainen (17.9. alkaen) vastasivat keskinäisen työnjaon mukaisesti Päijät-Hämeen alueellisessa vastuumuseossa kymmenen kunnan alueella rakennustutkimuksesta ja viranomaistyöstä.

Riitta Niskasen vastuukuntana oli Lahti, Päivi Siikaniemen Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä. Riitta Niskanen sai näistä 17.9. alkaen vastuulleen Asikkalan ja Heinolan, ja Reetta Nousiainen loput.

Viranomaistyö

Vuoden 2020 alusta voimaan astuneen uudistetun Museolain mukaisesti Lahden kaupunginmuseum toimii alueensa pääasiallisena rakennetun kulttuuriympäristön antikvaarisena asiantuntijana. Kuntien kaavoittajien ja rakennusvalvonnan ohella viranomaisyhteistyötä tehtiin Museoviraston Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelujen sekä Hämeen ELY-keskuksen kanssa.

Alueellinen vastuumuseo on käynyt neuvotteluja ja antanut lausuntoja maakunta-, yleis- ja asemakaavoista, rakennus- ja purkuluvista, tiesuunnitelmista, maisemanhoitotoimenpiteistä, sähkökaapeleiden saneeraushankkeista ja rakennusperinnön hoidon avustushakemuksista. Tutkijat kirjoittivat vuonna 2020 yhteensä 182 viranomaislausuntoa, joista Lahdesta oli 91 ja muista kunnista 91. Museon viranomaislausunnot ovat luettavissa Lahden museoiden internetsivuilla. Lisäksi tutkijat antoivat suullisia ja sähköpostitse välitettyjä kannanottoja ja vastauksia Lahden ja Päijät-Hämeen rakennettua kulttuuriympäristöä, historiaa ja paikannimistöä koskeviin tiedusteluihin. Tutkijat tekivät yhteensä 13 työmatkaa.

Tutkijat ovat valvoneet vastuualueillaan Museoviraston myöntämien rakennusten entistämisyavustusten käyttöä ja yhdessä maakuntamuseotutkijan

kanssa museoiden harkinnanvaraisten avustusten käyttöä museorakennusten korjauksissa sekä neuvoneet tarvittaessa Suomen Kotiseutuliiton kulttuurihistoriallisesti arvokkaille seurantalaille myöntämien avustusten käyttöä.

Kokoelmat ja arkistot

Rakennuskulttuuriyksikkö hoitaa museon kartta- ja rakennuspiirustuskoelmia. Kirjaston kokoelmassa on kulttuuriympäristöihin, rakentamiseen ja paikallishistoriaan liittyviä julkaisuja. Kirjasto karttui lahjoituksilla, ostoilla ja museon omana tuotantona.

Tutkija Riitta Niskanen Nastolan kulttuuriympäristöselvityksen julkistustilaisuudessa.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Korjausrakentamisen asiantuntijatyöt

Osana alueellista vastuumuseouudistusta Lahden museoilla aloitti vuoden 2020 alusta korjausrakentamisen asiantuntija, joka vastaa museon korjausrakentamisen asiantuntijapalveluista. Työhön kuuluu muun muassa viranomaistehtäviä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjaushankkeisiin ja purkulupiin liittyen, Museoviraston myöntämien entistämisavustusten valvonta, vanhojen rakennusten korjausneuvonta Päijät-Hämeen alueella, paikallismuseoiden rakennuskannan ylläpidon neuvonta sekä yleisötyötä.

Vuoden 2020 aikana korjausrakentamisen asiantuntija antoi neuvoja yhteensä 63 korjaushankkeeseen liittyen ja osallistui 50 viranomaisneuvotteluun ja -katselmukseen. Yksi näkyvimmistä korjaushankkeista, jossa museo oli mukana asiantuntijana, oli Vesijärven aseman julkisivujen ja katon korjaustyöt. Yhdessä muiden tutkijoiden kanssa korjausrakentamisen asiantuntija laati lausuntoja silloin, kun ne koskivat rakennusten korjaamista tai purkamista. Lisäksi vuoden aikana ohjattiin viittä paikallismuseoiden korjaushanketta ja korjausrakentamisen asiantuntija osallistui viiteen yleisötilaisuuteen.

Korjausrakentamisen asiantuntija Anssi Malinen työssään. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Korjausrakentamiskohde. Kuva: Anssi Malinen.

Kokoelmatyö

Kokoelmatyö

Vuonna 2020 kokoelmayksikköön kuuluivat kokoelmapäällikkö, viisi koelmista vastaavaa amanuenssia, esinekonservattori, tekstiilikonservattori, valokuvaaja, kuvankäsittelijä, museoapulainen ja kaksi museomestaria sekä määräaikainen kokoelmakummi-hankkeen projektitutkija. Talviurheilu- ja taidekokoelmiin liittyvän kuva- ja arkistoaineiston parissa työskentelivät harjoittelijoina vuoden mittaan Miia Kelkka ja Annamari Filpus.

Myös museon muu henkilökunta osallistui omien työtehtäviensä puitteissa yksikön toimintaan.

Koronaepidemia leimasi myös dokumentointia. Kokoelma- ja tutkimusyksikön yhteisprojektissa *Korona-ajan tunteja* kerättiin vanhusväestön päiväkirjatyypisiä muistiinpanoja ja valokuvia keväältä 2020 sekä tehtiin puhelinhaastatteluja. Valokuvaaja kuvasi koronakevään ilmenemistä Lahden seudulla 233 kuvan verran.

Valtakunnalliseen Tako-toimintaan liittyvässä Kulutuksen tallentajat -hankkeessa toteutettiin 18.9. Hiihtomuseolla ryhmähaastattelu vanhusväestön ruokailuun liittyen. Samassa yhteydessä valokuvattiin vanhusryhmää museovierailulla turvallisuussääntöjen mukaisesti turvaväleillä ja hengityssuojaimissa.

Hiihtomuseo kuuluu yhteisöjäsenenä ja talviurheilukokoelmasta vastaava amanuenssi yksityisjäsenenä Suomen urheiluhistorialliseen seuraan.

Taidekokoelmista vastaava amanuenssi toimi vuoden 2020 aikana Lahden kaupungin julkisen taiteen työryhmän sihteerinä, museon edustajana Päijät-Hämeen taidemuseoyhdistyksen kokouksissa, Malskin julkisivu -taidekilpailun ja Rakokiven monitoimitalon taidehankintatyöryhmän jäsenenä sekä osallistui julkisen taiteen alueellisten periaateohjelmien verkostokehittämiseen Taiteen edistämiskeskuksen, Turun Museokeskuksen ja Lahden kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Poliisin tiesulku Uudenmaan läänin rajalla keväällä 2020. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Kulutuksen tallentajat -nykydokumentointitempauksessa eläkeläisiä haastateltiin ruokailutottumuksista. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Radio- ja tv-alan kokoelmista vastaava amanuenssi on BBC:n suomenkielisen toimituksen perinneyhdistys Bush Finns Ry:n jäsen.

Kokoelmapäällikkö on toiminut Takon pooli 4 sihteerinä ja Huonekalumuseosäätiön asiantuntijajäsenenä. Huonekalumuseosäätiön ja museon julkaisuhanke eteni kertomusvuonna kirjoitusvaiheeseen.

Valtaosa kokoelmahankinnoista tulee museolle lahjoituksina, pääsääntöisesti vain taide- ja julistekokoelmia kartutetaan ostamalla. Kokoelmahankintoihin käytettiin vuoden aikana yhteensä 49 100 euroa.

Kaikkiin kokoelmiin liittyy tutkimuskirjasto. Lehtitilauksiin ja kirjaostoihin käytettiin vuoden aikana 1870 euroa, josta suurin osa on lehtitilausmaksuja.

Tilattuna tulivat seuraavat lehdet:

Antik & Auktion, Antiikki & Design, Apollo, Avotakka, Hollolan Lahti, Kamera, Kotiliesi, Muinaistutkija, SKAS, Sukuviesti, Filatelisti, Grafia, Journal of the New England Ski Museum, Kielikello, Konsthistorisk Tidskrift, Nordisk Museologi, Radioamatööri, Radiomaailma, Radiot, Tekniikan historia, Suomen Urheilulehti, Sukuviesti, Taide, Tekniikan Waiheita, Tieteessä tapahtuu, Urheilun vuosikirja 2020

Vuoden 2020 aikana kulttuurihistoriallisista kokoelmista lainattiin Työväen-museo Werstaalle Tampereelle Tuomisen Puku Oy:n valmistama rahastajan työpuku 1960-luvulta. Taidekokoelmista lainattiin syksyllä Magnus Enckellin tuotantoa Ateneumin taidemuseon Magnus Enckell -näyttelyyn. Lainaan lähtivät akvarelli Kaupunkikuva Venetsiasta (1900) ja Iyijykynäpiirustus Pojan pää.

Kokoelmista vastaavat amanuenssit, museoapulainen, konservaattorit ja muoseomestarit hoitivat lainojen valmistelut.

Kokoelmatyössä keskeistä on kunkin kokoelman tallennusvastuualueeseen kuuluvan perinteen tallentaminen. Seuraavassa kuvataan vuoden kartuntaa ja toimintaa kokoelmittain.

Julistekokoelma

Julistemuseo osti 66 kappaletta graafikko Lasse Hietalan julisteita Hietalan perikunnalta. Hietalan julisteita on julistemuseon kokoelmissa entuudestaan parisen sataa. Nyt mukaan saadut julisteet täydentävät aiempaa kokoelmaa siten, että Hietalan tuotanto on nyt erinomaisesti dokumentoituna museon kokoelmissa aivan tekijän uran alkuajoista viimeisiin töihin saakka.

Julistekokoelmiin saatiin 7 julisteen lahjoitus puolalaiselta julistetaiteilijalta Alicja Szubert-Olszewskalta. Julisteista kolme on uniikkeja originaaliprinttejä. Julistemuseossa oli entuudestaan kaksi Szubert-Olszewskan julistetta, molemmat 1980-luvulta. Kertomusvuonna konservoitiin 24 julistetta.

<i>Julistekokoelmien kokonaismäärä:</i>	<i>(noin) 76000</i>
<i>Tietokannassa olevat kokoelmat</i>	
<i>(taidepainojäljennökset ja ex-librikset mukaan lukien):</i>	<i>77456</i>
<i>Teokset, joista on kuva / digitoidut teokset:</i>	<i>3825</i>

Kulttuurihistorialliset kokoelmat

Vuoden 2020 aikana 11 henkilöä lahjoitti esineitä kulttuurihistorialliseen kokoelmaan. Lisäksi Nastolasta kesällä löytynyt rahakätkö lunastettiin museolle.

Se sisälsi yli 400 yksittäistä, 1700-luvun alkupuolelle ajoittuvaa äyrin kuparirahaa. Ostoina kokoelmiin hankittiin kaksi esinettä.

Kokoelmaan saatiin mm. Ola Forsellin 1940-luvulla maalaamat muotokuvat Lovisa ja Gunnar Larssoneista, jotka omistivat Harjukadun ja Rautatienkadun kulmassa sijainneen Kauppahotellin ja Rautatienkatu 4:ssä sijainneen Puistohotellin. Konservaattori Jorma Lyytikä-

Hämeenlinnainen ryijy, johon on solmittu vuosiluku 1877.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

sen (1936–2020) uraan liittyvää esineistöä, arkistomateriaalia ja valokuvia saatiin laaja kokonaisuus. Sen läpikäyminen ja luettelointi tietokantaan tulee jatkumaan vuoden 2021 aikana.

Huonekalujen osalta kokoelmaan hankittiin Huonekaluliike Mikko Nupposen valmistama parisänky vuodelta 1959 ja saatiin kaupungintalolla sijainneen poliisilaitoksen käytössä ollut kansanomaisen sohva, jolla istuivat kuulusteluun odottaneet aina 1970-luvulle asti.

Museon tekstiilikokoelma täydentyi lahtelaisen Soili-Tuotteen ja Orimattilassa sijainneen Virke Oy:n valmistamilla naisten asuilla. Näiden lisäksi kokoelmaan saatiin Karjala-raanu 1970-luvun alkupuolelta. Museon kattava ryijyjen kokonaisuus sai lisän hämäläisestä 1800-luvun ryijystä ja Menneisyyden Turku -nimisestä, vuonna 1966 valmistetusta ryijystä.

Myös koronapandemia näkyi kokoelmahankinnoissa. Kokoelmaan otettiin museokauppaan myyntiin valmistettu, Radiomastot-kankaasta tehty kangasmaske, Lahden kaupungin työntekijöilleen jakama kankainen maski

Naisten rannekello kultaseppä Arvi Kallion rasiassa.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Tauno Tarnan suunnittelema Katrilli-kahviastiasto 1970-luvulta. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Milla Halosen suunnittelema Radiomasto-kankaasta tehty kasvomaski. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

ja Lahden kaupungin teettämä Lahti-käsidesipullo.

Kokoelmat karttuivat 117 esineellä.

Talviurheilukokoelma

Talviurheilukokoelmaan lahjoitettiin esineitä 23 hankintaerää, joissa oli yhteensä 78 objektia. Kirjoja ja lehtiä kokoelmiin otettiin yhteensä 20 hankintaerää, 25 kirjaa ja 63 lehteä. Postimerkkikokoelmaa kartoitettiin kahdella hankintaeräostolla, 11 postimerkkiä ja kuusi leimakuorta. Valokuvalahjoituksia vastaanotettiin yksi hankintaerä, jossa oli yhteensä kolme kuvaa. Talviurheilukokoelmien käsiarkistoaineisto kasvoi kuudella hankintaerällä. Hankintaerissä oli yhteensä 42 objektia, joista suurin osa lehtileivihkoja. Talviurheilukokoelmaan liitettiin myös kaksi pitkäaikaislainaa, jotka ovat olleet lainassa museolla jo 1980-luvulta lähtien.

Kuluneen vuoden aikana ei tehty poistoja, mutta eräs pitkäaikainen laina palautettiin takaisin oikealle omistajalleen Kuopioon, Nilsin kotiseutukeskuksen museon kokoelmiin. Kyseessä oli Niilo Väisänen Innsbruckin talviolympialaisten esikisoissa 1963 käyttämä suksi, joka oli talletettu Hiihtomuseon kokoelmiin vuonna 1990.

Veikko Hakulisen esineistöä kartoitettiin ja käytiin yhdessä Hakulisen perikunnan, Urheilumuseon ja Hiihtomuseon kanssa läpi Valkeakoskella ennen siirtoa kokoelmaan. Urheilumuseo siirsi hankkimastaan kokonaisuudesta Veikko Hakulisen palkintoja Hiihtomuseon toukokuussa. Palkintojen lisäksi Hiihtomuseon kokoelmaan vastaanotettiin Veikko ja Raili Hakulisen saama onnitelukurssi hääpäivänä lahtelaiselta suksitehtaalta Esko Järvinen Oy:ltä 1954.

Veikko Hakulisen koti Valkeakoskella. Palkintojen valintaprosessi käynnissä. Sinikka Karjalainen ja Lassi Hakulinen.
Kuva: Suvi Kuisma.

Hiihtomuseo teki Kultamuseon kanssa yhteistyötä ja kokoelmiin siirrettiin objekti myös Kultamuseosta. Oberstdorfissa 1951 silloisen maailmanennätyksen hypännyt mäkihyppääjä Tauno Johannes Luiron mäkikengät.

Pitkän uran urheilutoimittajana tehnyt Anneli Lujanen lahjoitti talviurheilukoelmaan Lahteen palan lapsuuttaan ja nuoruuttaan, kun hän toi lokakuussa Kuopiosta 14 lehtileikevihkoa, 8 vihkoa urheilutuloksia ja pahvilaatikollisen leikk kuvia 1950-luvun puolivälistä 1960-luvun puoliväliin. Aineistoihin on tallentunut nuoren fanin into Lahden Hiihtoseuran mäkihyppääjiä eli Punapaitoja kohtaan. Suurimpana sankarina vihkojen sivuilla seikkailee Juhani Kärkinen. Näitä lehtileikevihkoja kutsuttiin Lujasen lapsuudessa Hirvilahdella nimellä ”törkyvihot”, koska hänen vanhempansa tai opettajansa eivät täysin ymmärtäneet nuoren tytön intoa mäkihyppyä ja mäkihyppääjiä kohtaan. Lujasen lahjoituksen kruunasi pieni pussillinen puunpaloja. Nämä neljä puunpalaa oli Anneli itse vuollut 16-vuotiaana Lahden vanhan puumäen nokalta fanituksen ollessa kuumimmillaan vuonna 1962.

”Törkyvihot” ovat sinikantisia ruutuvihkoja, joihin lehtileikkeet on liimattu perunalla. Oikealla Lahden puumäestä veistetyt palat. Kuva: Laura Häkkinen.

Pari viikkoa Anneli Lujasen lahjoituksen jälkeen vaihdoimme esineitä Eino Kirjoson vitriiniin Hiihtomuseon ”Tunteiden ilmalentoa” -näyttelyssä ja satuimme huomaamaan esillä olevien fanikirjeiden joukossa tutun nimen. Anneli Lujasen fanikirje Eino Kirjoselle vuodelta 1962 oli ollut koko ajan esillä näyttelyssämmel!

Kuvakokoelmat

Vuosi 2020 oli kuva-arkiston osalta koronapandemian sävyttämä. Asiakaspalvelu oli suljettu lomien aikana sekä migraation vuoksi 1.11.2020 alkaen. Koronarajoitukset huomioitiin kuva-arkiston toiminnassa vuoden aikana. Kuva-arkistoa tuotiin lahtelaisille tutuksi huhtikuussa eri puolilla kaupunkia sijoitetuilla ulkomainoksilla.

Kuva-arkisto palveli vuoden aikana Lahden museoiden henkilökuntaa sekä monenlaisia yhteisöjä, yrityksiä ja yksityishenkilöitä. Kuva-arkiston aineistoa oli esillä Lahden museoiden näyttelyissä ja erilaisissa julkaisuissa. Kuvia julkaistiin painotuotteina sekä jonkin verran myös sosiaalisessa mediassa. Uusi Lahti -lehdessä jatkettiin Wanha Lahti -kuvasarjaa. Historiallinen Lahti-aiheinen kuva julkaistiin lehdessä kaksi tai kolme kertaa kuukaudessa. Vuoden 2020 aikana Finnaan siirtyi talvisotaan liittyviä kuvia, Lahti-Seuran kuvia sekä yksittäisten muita kuvia.

Vuoden 2020 aikana toimitetuista tilauksista (53 kpl) laaditun tilaston perusteella eniten kuvia tilasivat erilaiset yritykset ja yhteisöt. Kuvatilausten määrä nousi edellisvuodesta, mutta tilattujen kuvien (175 kpl) määrä laski hieman. Kuva-arkiston tuotto ylitti reilusti edellisvuoden tason hintojen laskemisesta ja lyhyemmästä aukioloajasta huolimatta. Kuvamyyntiin vaikuttaa entistä enemmän se, että ilmaisia kuvia on saatavilla runsaasti esimerkiksi Finnan ja SA-kuva-arkiston kautta. Kuva-arkistossa kävi vuoden aikana neljä asiakasta.

Kuva-arkistoon tuli vuoden 2020 aikana lahjoituksina lasinegatiiveja, negatiiveja, valokuvia ja yksi postikortti. Kuvia saatiin lahjoituksina kuusi hankintaa, joiden kuvamäärä oli 740 kappaletta. Lisäksi kuva-arkistoon tuli sisäisenä siirtona muutama hankintaa. Yhden asiakkaan kuvia digitoitiin tietokantaan. Yhtä lukuun ottamatta kaikki uudet hankintaerät saatiin luetteloitua lahjo-

tusvuonna. Lahjoituksista voisi mainita erikseen kaksi hankintaerää. Padasjoen kunta lahjoitti 364 kappaletta A. Th. Böökin (1858–1943) ottamia lasinegatiiveja, jotka Lahden museot sitoutui luetteloimaan, digitoimaan ja saattamaan kuvat Finna-palveluun nähtäville. Kuvat ajoittuvat 1800–1900-lukujen vaihteeseen. Aktia Pankki Oyj lahjoitti toistakymmentä Viipuriin liittyvää kuvaa. Kuvat päätyivät Helsinkiin, kun Viipurin Sparbanken Torkel yhdistyi sotien jälkeen Helsingfors Sparbankeniin (myöh. Aktia). Vuoden aikana purettiin Rauten iso kuvatalletus.

Museoamanuenssia työllisti kuvatilausten ohessa vuoden 2020 aikana edelleen Musketi-tietokannan kuvapuolen ”siivous” sekä migraatiovalmistelut. Museoamanuenssi sai vuoden 2020 aikana valmiiksi Lahti-Seuran hankintaerän noin kahden tuhannen kuvan luetteloinnin tarkistamisen, minkä jälkeen kuvat siirtyivät Finnaan. Museoamanuenssi kirjoitti kolme artikkelia Lahden museoiden Tuulenpuuskaa-julkaisuun sekä kaksi blogitekstiä. Valokuvaaja Maija Simolan elämäntyötä tuotiin esille yhteistyössä tutkimusyksikön kanssa museokioskissa järjestetyssä pienimuotoisessa näyttelyssä sekä blogitekstissä. Simolan ottamia valokuvia siirrettiin myös Finnaan.

Valokuvaaja Eetu-Pekka Heiskanen kuvasi vuoden alussa Lahden seudun nykyisiä ja entisiä kouluja kouluhistoriaa esittelevään Kasvun aika -näyttelyyn, joka toteutettiin virtuaalinäyttelynä. Koronapandemia käynnisti maaliskuussa museolla taltioinnin, jonka puitteissa dokumentoitiin kevään aikana pandemiaa ilmiönä Lahden kaduilla, kaupakeskuksissa sekä mm. muusta Suomesta eristetyin Uudenmaan maakunnan rajalla. Valokuvaaja osallistui myös taltioinnin yhteydessä järjestetyn keräyksen toteutukseen. Nastolan kulttuuriympäristöä kartoitettiin kuvauksilla pitkin vuotta, ja selvitys sai lopullisen muotonsa marraskuun lopussa kirjana. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla taltioitiin myös julkisia teoksia sekä Lahden kaupunkiympäristön yksityiskohtia. Lahden alueella dokumentointia tehtiin lisäksi mm. Joutsaassa, entisen Taideinstituutin tiloissa, ja Eskolan taide- ja kehysliikkeessä.

Syyskaudella valokuvaaja kuvasi Lahden museoiden uusia verkkosivuja varten museoiden tiloja ja toimintaa eri näkökulmista, sekä osallistui kuvamassan koordinointiin kunkin museon osalta. Toisena isompana kokonaisuutena rinnalla kulki tietokantamigraatioon liittyvä datan järjestely ja ohjaus tulevaa ohjelmaa ajatellen. Ohessa myös kaksi isoa kuvakokonaisuutta, Lahden MM-kisat 2017 ja Päijät-Hämeen kuntakeskusten kuvaukset vuodelta 2016 seuloitiin ja liitettiin Musketin tietokantaan.

Kokoelmatyötä
kuva-arkistossa.
Kuva: Eetu-Pekka
Heiskanen.

Joutsaaressa huvila.
Kuva: Eetu-Pekka
Heiskanen.

Vuohiojan tila Ruu-
hijärvellä. Kuva: Ee-
tu-Pekka Heiskanen.

Pitkin vuotta toteutettiin myös useita esine- ja taideteoskuvauksia eri museoiden kokoelmista. Lisäksi valokuvaaja on dokumentoinut Malvan (LAD) rakentumista ja kuvannut markkinointikuvia museokaupan käyttöön.

Päijät-Häme -arkisto ja Perinnearkisto

Päijät-Häme -arkisto ja Perinnearkisto siirtyivät kokoelmayksikön kuva-arkiston vastuulle vuonna 2014. Päijät-Häme -arkiston hakemisto on soveltuvien osien luettavissa museon kotisivuilla. Vuodesta 2008 lähtien Päijät-Hämeen -arkistoon tarjotut aineistot on ohjattu maakunta-arkistoon Hämeenlinnaan tai johonkin valtakunnalliseen erikoisarkistoon.

Päijät-Häme -arkisto muodostuu esinelahjoitusten yhteydessä tulleesta aineistosta sekä Päijät-Hämeeseen liittyvistä yksityishenkilöiden, yritysten ja yhdistysten asiakirja-arkistoista. Perinnearkisto sisältää haastatteluja ja muistitietokeräyksen aineistoja.

Päijät-Häme -arkistoa kävi vuoden 2020 aikana tutki-

A. Th. Böökin perhettä retkellä Padasjoen Lietsaaren rannassa.
Kuva A. Th. Bөөk. Lahden museot, kuvakokoelmat.

Aktia Pankin lahjoitukseen kuului muun muassa tämä kuva Viipurista. Kuvassa oikealla on pyöreä torni ja etualalla vilkas kauppatori. Kuva on todennäköisesti 1920-luvun alkupuolelta. Lahden museot, kuvakokoelmat.

massa talon ulkopuolelta yksi henkilö. Vuoden 2020 aikana Päijät-Häme -arkiston ja Perinnearkiston aineistosta luetteloitiin Muskettiin yksittäisiä kokonaisuuksia.

Radio- ja tv-alan kokoelmat

Radio- ja tv-alan kokoelman pääryhmät ovat radio- ja tv-vastaanottimet, lähetystoimintaan liittyvä aineisto, radio- ja lähetinputket, studiotekninen esineistö, radioamatööri- ja DX-kuuntelulaitteistot, kodin äänentallennuslaitteet sekä puhelinlaitteistot.

Radio- ja tv-alan esinekokoelma karttui pääosin lahjoituksin. Esineitä hankittiin 20 kpl. Esinehankintaeriä oli 5 kpl. Kirjastoon hankittiin 131 kpl kirjaa, lehtivuosikertaa, lehteä ja kirjasta. Kirjastoa kartutettiin lahjoituksin ja ostoin. Lisäksi kokoelmat karttuivat arkistoaineistolla ja valokuvilla. Lehtileikearkistoa on kartutettu säännöllisesti keräämällä talteen alaan liittyviä lehtikirjoituksia ja -artikkeleja.

Vuonna 2020 Radio- ja tv-museon kokoelmiin tulleista esineistä voisi mainita vuodelta 1948 olevan Philips Philetta -radiovastaanottimen, jossa oli tallessa alkuperäinen pakkauslaatikko. Yleisradio Oy teki isoja kalustopoistoja, joista muutama esine tuli myös Helsingistä ja Tampereelta Mastolan kokoelmiin.

Korvalappustereot Fisher PH 66 ja kuulokkeet.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Taidekokoelmat

Lahden museoiden taidekokoelmat karttuivat vuoden 2020 aikana 23:lla taideteoksella, joista 16 olivat ostoja ja 7 lahjoituksia. Kokoelmaa kartutettiin pääasiassa päijäthämäläisten nykytaiteilijoiden tuotannolla. Ostoista puolet tehtiin myyntinäyttelyistä ja loput suoraan taiteilijoilta tai yksityishenkilöiltä. Kokoelmiin hankittiin ja saatiin lahjoituksena maalauksia, piirustuksia, veistoksia, valokuvia ja mediataidetta.

Galleria Uudesta Kipinästä hankittiin keväällä kaksi Mikko Sakalan ja Manja Riihelän valokuvateosta, Pimeä talo ja Ennen aamua. Teokset liikkuvat kiinnostavalla tavalla maalaus- ja valokuvataiteen välimaastossa ja asettuvat osaksi muotokuvamaalauksen jatkumoa. Teokset lumoavat tunnelmallaan. Manja Riihelä on valmistunut valokuvaajaksi Lahden Muotoiluinstituutista.

Lahtelaisen Anna-Liisa Kankaanmäen teokset Tuomiopäivä ja Vauvakuume hankittiin kesällä Taidekeskus Salmelasta. Kankaanmäki valittiin kesällä 2020 Taidekeskus Salmelan nuorten kuvataidekilpailun voittajaksi. Kokoelmahankinnan jälkeen museon henkilökuntaa kävi tutustumassa taiteilijan kotiin ja ateljeetiloihin Lahdessa. Paikan päällä haastateltiin taiteilijaa ja kerättiin tärkeää tietoa kokoelmiin hankituista taideteoksista.

Luostarikeskus Panagiassa oli loppuvuodesta esillä kuvataiteilija Tarja Lanun tuotantoa. Panagiasta hankittiin mm. kolme teosta Joka toinen päivä -sarjasta. Koskettavassa teossarjassa esiintyy taiteilijan puoliso Olavi Lanu, joka seuraa puolisonsa taiteellista työskentelyä. Teokset on maalattu aikana, jolloin Olli ei muistisairautensa vuoksi enää itse tehnyt taiteellista työtä.

Suorahankintoja tehtiin vuoden aikana Virpi Kannolta, Ritva Leinoselta, Kaarlo Staufferilta, Taidekollektiivi Liiketiltalta ja Marianne Siriltä. Taidekollektiivi Liiketilan Äärellä-videoteos nähtiin syksyllä Malski-keskuksen avajaisissa. Paikallisen monitaiteellisen ryhmän teos on osa trilogiaa, joka käsittelee kuihtuvia suomalais-ugrilaisia kieliä.

Vuoden lopussa kokoelmiin hankittiin Marianne Sirin *The World We're Giving to Future Generations* -veistosinstallaatio. Vaikuttava, ajankohtainen, jopa hätkähdyttävä teos ottaa rohkeasti kantaa ympäristökriisiin. Lisäksi kaksi 1900-luvun alkupuolen maalausta hankittiin lahtelaiselta yksityiskeräilijältä. Lahjoituksia saatiin vuoden mittaan useilta yksityishenkilöiltä.

Ostot

Virpi Kanto: *Maiseman sydän*, 2017, betoni

Mikko Sakala ja Manja Riihelä: *Ennen aamua*, 2017, valokuva

Mikko Sakala ja Manja Riihelä: *Pimeä talo*, 2018, valokuva

Anna-Liisa Kankaanmäen teoshankinnan yhteydessä museon henkilökunta kävi tutustumassa taiteilijan kotiin ja ateljeetiloihin Lahdessa. Paikan päällä haastateltiin taiteilijaa ja kerättiin tärkeää tietoa kokoelmiin hankituista teoksista. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Taidekokoelmiin hankittiin vuoden lopussa Marianne Sirin veistosinstallaatio *The World We're Giving to Future Generations* (2018), joka ottaa rohkeasti kantaa ympäristökriisiin. Kuva: Esa Heiskanen ja Hanna Laaksonen.

Anna-Liisa Kankaanmäki: *Tuomiopäivä*, 2018, akryyli ja öljy puulle
Anna-Liisa Kankaanmäki: *Vauvakuume*, 2019, akryyli ja öljy puulle ja kankaalle
Elias Muukka: nimetön, öljy kankaalle
Väinö Hämäläinen: *Maisema Lahdesta*, 1920, öljy kankaalle
Ritva Leinonen: *Jäätynyt I ja II*, 1970-luku, akryyli kankaalle
Taidekollektiivi Liiketila: *Äärellä*, 2020, mediataideteos
Kaarlo Stauffer: *And you can't sleep*, 2017, öljy kankaalle
Tarja Lanu: *Joka toinen päivä III, IX, X*, 2011, öljy kankaalle
Tarja Lanu: *Äidin tuoli*, 2013, tempera kankaalle
Marianne Siri: *The World We're Giving to Future Generations*, 2018, veistosinstallaatio

Lahjoitukset

Kosti Ahonen: *Madonna*, 1967, öljy kovalevyille
Ritva Leinonen: *Merkitty II*, 1974, akryyli kankaalle
Anja Luolajan-Mikkola: *Scaramouche I ja II*, 1994, hiili
Kaija Ikävalko: *Israelin lapset*, osa II, 1968, öljy kankaalle
Antero Kare: nimetön, 1987, sekatekniikka
Arja Kärkkäinen: *Päiväpeitto I*, 2017, sekatekniikka

Konservoinnit

Tulevan Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan avautumista ennakoivat konservoinnit alkoivat vuoden 2019 alussa ja jatkuivat vuoden 2020 mittaen. Konservointi Helteeltä tilattiin kymmenen Olavi Lanun veistoksen konservointityöt, jotka valmistuivat vuoden lopussa. Lisäksi maalaustaiteen konservaattori Nina Robbins jatkoi Viipuri-kokoelman maalausten konservoinnin parissa alkuvuoden ajan. Alvar Aallon Salpausselkä-reliefin konservointityöt sijoittuivat vuoden loppuun ja ennakoivat teoksen sijoittamista LähiTapiola Vellamon tiloihin tulevan vuoden alussa. Syksyllä teetettiin kuntoarviot 40 Lahden kaupungintaloon sijoitetusta taideteoksesta niiden konservointitarpeen selvittämiseksi. Nina Robbins saapui vuoden lopussa myös luennoimaan museon kokoelmakeskukselle rakennusten sisäilmaongelmista sijoitetun taiteen näkökulmasta. Syksyllä uusittiin kolmen museon kokoelmissa olevan valokineettisen taideteoksen sähkötyöt. Museon kokoelmayksikön harjoittelija Taija Nurminen työskenteli Mauno Hartmanin Gregor Samsa -teoksen parissa

syksyllä, laatien teoksen konservointisuunnitelman ja suorittaen konservointityötä museon konservaattorin ohjauksessa.

Julkinen taide

Keväällä aloitettiin suunnittelutyö julkisen taiteen periaateohjelman laatimiseksi Lahden kaupungille. Tätä tarkoitusta varten kaupungille palkattiin taidekoordinaattori kahden vuoden määräajaksi. Taidekoordinaattori on ottanut hoitaakseen myös käynnissä ja tulossa olevia julkisen taiteen hankkeita. Periaateohjelman tarkoituksena on selkeyttää julkisten taideteosten tilaamiseen liittyviä prosesseja, päätöksentekoa ja työnjakoa eri toimijoiden kesken. Periaateohjelmatyötä tehtiin vuoden aikana osittain "vertaiskehittämisenä", yhdessä Taiteen edistämiskeskuksen ja Turun museokeskuksen kanssa.

Vuoden aikana Lahdessa käynnistyi myös lukuisia hankkeita uusien julkisten taideteosten saamiseksi kaupunkiin. Malskin julkisivumuraalin taideteoksesta avattiin vuoden alussa portfoliohaku, jonka perusteella kutsuttiin neljä taiteilijaa tai taiteilijaryhmää luonnostilausvaiheeseen. Luonnosten perusteella hankkeen työryhmä valitsi muraalin tekijöiksi Laura Lehtisen ja Maikki Rantalan. Muralistien raikas ja leikkisä Block party valmistui kesällä. Maalausprosessin aikana taiteilijat maalasivat julkisivuun väliaikaisen Black lives matter -viestin, joka herätti kesän

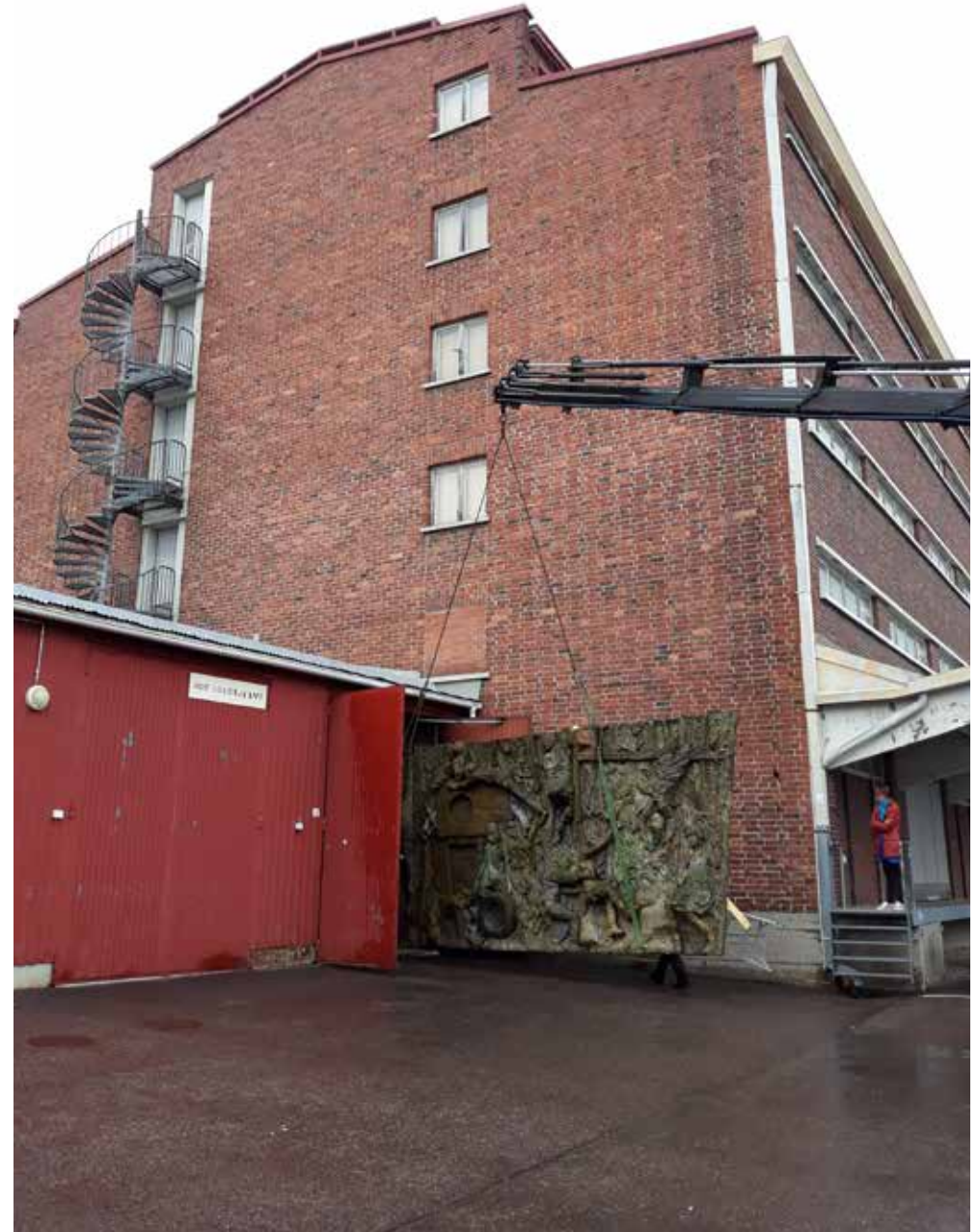
Kesäkuussa Malski-keskukseen valmistui vaikuttava murali.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

aikana runsaasti keskustelua kaupungissa. Väliaikainen muraali äänestettiin syksyllä vuoden keskustateoksi.

Keväällä käynnistynyt avoin taidekilpailu Viiskulman aukion taideteoksesta huipentui alkusyksystä. Kilpailun voittajaksi valikoitui Akseli Leinosen Kylän portti -teos. Vuoden aikana työllistivät myös lukuisat käynnissä olevat kouluhankkeet Launeella, Renkomäessä, Rakokivessä, Kivimaalla ja Paavolassa. Launeen monitoimitaloon prosenttiperiaatteena toteutettu Tülay Shakirin Pissaran liike vedessä valmistui keväällä. Rakokiven monitoimitalon taideteoksista järjestettiin rinnakkaisluonnostilaus keväällä. Toteutettavaksi valittiin Kalle Mustosen ja Terhi Kaakisen teosehdotukset.

Vuoden aikana konservoitiin Pentti Papinahon Hakkapeliittain kotiinpaluu- ja Viljo Mäkisen Sukeltaja- veistokset. Lisäksi valmisteltiin Emil Wikströmin Aino-suihkukaivon tulevaa kunnostusta. Kaupungin kokoelmiin siirtyi Olavi Lanun ohjauksessa vuonna 1981 valmistunut leikkipuistoaiheinen yhteisötaideteos, joka siirrettiin purettavan Niemen toimintakeskuksen julkisivusta museon säilytystiloihin.

Julkinen taide liikkuu museon säilytystiloista kaupunkilaisten nähtäväksi. Toisinaan teokset palautuvat museolle ja jäävät odottamaan uutta sijoituspaikkaa. Olavi Lanun ohjauksessa valmistunut yhteisötaideteos siirrettiin syksyllä kokoelmakeskukselle. Kuva: Liisa Mäkitalo.

Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan (LAD) toiminta

Malvan (LAD) toiminta

Näyttelytoimintatiimi

Näyttelytoimintatiimi valmisteli tulevan museon näyttelytarjontaa.

Verkkonäyttelyt

Koronapandemian takia keväällä 2020 koko museon toiminta, mukaan lukien viimeistä kevättä auki olleen Museokioskin näyttelyt, siirrettiin verkkoon. Taidemuseon 70-vuotisjuhlanäyttely muokattiin keväällä myös verkkonäyttelyksi. Verkkonäyttely julkaistiin 17.6.2020. Muita sähköisiä näyttelyitä oli julistemuseo *Panda piilossa* -verkkonäyttely, joka esitteli ympäristöaiheisia julisteita. Huhtikuussa 2020 oli tarkoitus avata Julistemuseon viimeisenä näyttelynä Museokioskin tiloissa 6G-graafikkoryhmän *KAUPUNKI/CITY* -julistenäyttely. Poikkeustilan vuoksi näyttely siirrettiin verkkoon ja saatiin lopulta kuitenkin esille lokakuussa 2020 Malskin pop up -museokaupassa.

Tuottajan opissa. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Viimeistelyä vaille valmis. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Väliaikainen näyttelytoiminta

Malva (LAD) juhli Malskin muiden toimintojen avautumista 5.9.2020. Osana juhlallisuuksia museo installoi Malskin aulaan uusimman kokoelmahankintansa, Liiketila-kollektiivin videoteoksen *ÄÄRELLÄ* (2020).

Näyttelysuunnittelu

Näyttelyiden osalta vuosi 2020 oli suunnittelupainotteinen ja keskittyi erityisesti uuden museon avausnäyttelyiden valmisteluun. Näyttelyohjelmistoa suunniteltiin ja valmisteltiin myös pidemmällä tähtäimellä. Vuonna 2020 valmisteltiin kaksi julkisen taiteen näyttelyhanketta, joilla taide tuodaan osaksi Lahden ympäristöpääkaupunkivuotta 2021. Näyttelyt päätettiin tuoda julkiseen tilaan, jotta taide olisi kaikkien saavutettavissa ympäristöpääkaupunkivuoden kunniaksi. Toinen valmistelluista hankkeista oli Risteyksessä-näyttely, joka täyttää Lahden seudun liikenteen pysäkinäytöt ja Matkakeskuksen infonäytöt vuonna 2021 joka kuukausi vaihtuvalla taiteella. Avoimen haun kautta valittujen teosten rinnalla nähdään 12 museon kokoelmateosta. Näyttelyhankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Taiken, Lahden seudun liikenteen ja Lahden kaupunkiympäristön kanssa.

Muu näyttelytoiminta

Malskin alakerrasta saatiin loppusyksyksi luotua kokonainen pienimuotoinen julistemuseo, kun kahvila Kahiwan ja Malskin Bistron seinillä oli esillä julisteita museon kokoelmista. Lahden kansainvälisen julistetriennalen ilmoittautuminen oli käynnissä neljä kuukautta elokuusta alkaen. Alun perin triennale oli määrä järjestää vuonna 2020, mutta se päätettiin järjestää Julistemuseon avajaisnäyttelynä uudessa museossa. Rakennushankkeen viivästymisen vuoksi triennale siirtyi lopulta vielä toisellakin vuodella eteenpäin, vuoteen 2022.

Museokauppa- ja asiakaspalvelutiimi

Tiimi keskittyi pitkälti museokaupan kehittämiseen ja suunnitteluun. Vuosi aloitettiin omista kokoelmista tuotteistamisella museokauppaan. Tiimi teki toimintasuunnitelman vuodelle ja sen mukaan alettiin asioita yhdessä edistämään. Tuotteistamiseen otettiin mukaan Viipurin taidekokoelmien teoksia, sekä julistemuseon kokoelmissa olevia julisteita. Uusia tuotteita tehtiin lähes parikymmentä. Maaliskuun jälkeen kun Museokioski oli suljettu, käytettiin Museokioskin ikkunaa ns. näyteikkunana, jossa oli kaupassa olevia tuotteita esillä. Uusia tuotteita myytiin myös Lahden omassa verkkokaupassa sekä Mastolan museokaupassa. Malvan pop up -museokauppa avautui Malskilla 12.10.2020. Kaupan avajaiset pidettiin koronasta johtuen livelähetyksenä verkossa. Lokakuusta joulukuun puoleenväliin asti myytiin museokaupan tuotteita Pop up museokaupassa Malskilla. Joulukuun viimeisellä viikolla kauppa tyhjennettiin ja uuden valmiin museokaupan valmistelutyöt aloitettiin vuoden lopussa.

Tapahtumatiimi

Tapahtumatoiminta kuului alkuvuoden osana museokauppa- ja asiakaspalvelutiimiä. Kesän jälkeen toiminta otettiin oman tiimin toiminnaksi ja varsinainen toiminta käynnistyi myöhäissyksyllä 2020. Vuonna 2020 ehdittiin järjestäytymään ja tekemään alustavia suunnitelmia kevään 2021 tapahtumaohjelmistosta. Lopulliset päätökset, toteutus ja tilaukset siirtyivät vuodelle 2021.

Lahden Taidemuseo täytti joulukuun 10. päivä 70 vuotta. Juhlallisuudet jouduttiin siirtämään koronasta johtuen toiseen ajankohtaan. Päivän kunniaksi kuitenkin Malski-keskuksen edessä oleva Väinö Hovilan puistotie juhlaavalois-

tiin. Kirkkopuistoon pystytettiin Flowers of Life -taiteilijaryhmän suurikokoisia valotaideteoksia, jotka ilahduttivat kaupunkilaisia pimenevässä syksyssä ajalla 10.12.2020 – 3.1.2021.

Digitaalinen tiimi

Digitaalisia ratkaisuja ja sisältöjä alettiin suunnittelemaan kasvavalla tahdilla niin näyttelyiden kuin asiakaspalvelunkin tarpeisiin. Isoimmat museon henkilökunnalla tehtävät kokonaisuudet olivat kokoelmanäyttelyn digitaaliset toteutukset sekä asiakaskäyttöön suunniteltu mobiilisovellus. Syksyllä aloitimme määrittämään Valogalleriaan tulevaa taiteen ja teknologian yhdistävää toteutusta, jonka työstäminen käynnistyy kunnolla keväällä 2021.

Muita huomioitavia asioita ovat muiden näyttelyiden sekä asiakaspalvelun vaatima tekninen infra, laitteiden ja ohjelmistojen hankinnat sekä sisältöjen

Museon henkilökuntaa neuvonpidossa. Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

integrointi. Näitä edistimme tiiviisti kaupungin tietohallinnon sekä ulkopuolisten yhteistyökumppanien kanssa. Tiimissä aloitettiin myös keskustelu tulevaisuuden digitaalisuutta käsittelevälle toimintasuunnitelmalle, joka valmistuessaan ohjaisi uutta museota olemaan digitaalisuuden edelläkävijä ja innovatiivisten toteutusten rohkea kokeilija.

Kokoelmatoimintatiimi

Kokoelmatoimintatiimi suunnitteli *Juuret*-näyttelyä 1. näyttelykattaukseen. Tiimi valmisteli myös vuoden 2020 aikana museon tulevaa kokoelmanäyttelyä. Tiimi on ollut mukana tilasuunnittelun kokoelmaturvallisuuskysymysten valmistelussa sekä osallistunut museon kokoelmakäsitteilytilojen suunnitteluun, kalusteiden valintaan ja hankintaprosessiin. Vuoden aikana hankittiin ensimmäinen kokoelmateos.

Tekninen tiimi

Museon teknisten asioiden ja erilaisten hankintojen parissa työskenteli koko vuoden tekninen tiimi. Tiimin toiminta oli pitkälle sidoksissa rakentamisen aikatauluihin, muutostöihin ja työmaakouksissa mukana oloon.

Museopedagoginen- ja osallisuustiimi

Vuoden aikana museopedagoginen- ja osallisuustiimi on osallistunut uuden museon näyttelysuunnitteluun sekä asiakaspalvelun ja museon digitaalisten palveluiden suunnitteluun. Tiimissä on työstyetty tulevan museon museopedagogista ja osallisuusohjelmaa. Sen lisäksi on tehty saavutettavuus- ja esteettömyyskartoitusta. Vuoden 2020 tammi-helmikuussa museon museopedagogi piti perusopetuksen 4.-luokkalaisten kulttuuriohjelmaan sisältyviä taidetunteja lahtelaisissa kouluissa. Harjun koulun, taidemuseon ja Galleria

Uuden Kipinän yhteistyönä toteutettu Harjun koulun oppilaitten taideprojekti toteutui helmikuussa. Uudessa Kipinässä kahden viikon aikana pidetyissä työpajoissa oppilaat tutustuivat esillä olleisiin teoksiin taiteilijoiden opastuksella. He myös tekivät näyttelyn inspiroimina omat teoksensa.

Valotaidetta Kirkkopuistossa Lahden taidemuseon 70-vuotisjuhlaan liittyen joulukuussa.
Kuva: Eetu-Pekka Heiskanen.

Museokioskissa oli alkuvuodesta paljon museopedagogista ohjelmaa. Museopedagogin vetämä taideaiheisten kirjojen lukupiiri kokoontui kaksi kertaa. Theatrum Olgan kanssa yhteistyönä toteutettu *Toiminnallinen taidehistoria*-näyttely pidettiin helmikuussa. Vertaistaitelijat-hankkeen kanssa yhteistyönä toteutettiin kaksi Askartelua vanhoista kirjoista -työpajaa. Maaliskuussa Museokioski sulki ovensa koronapandemian takia. Museopedagogiikka siirtyi suunnittelemaan uuden museon toimintaa ja pedagogisia palveluja.

Viestintä- ja markkinointitiimi

Vuoden aikana toteutettiin markkinointiviestinnän suunnitelmaa yhdessä asiaan kilpailutetun viestintätoimisto Ground Communicationsin kanssa.

Suunnitelma koostui Malvan ydinlupauksesta, Malvan brändipersononasta, kohdeyleisöistä ja toimenpidesuunnitelmasta. Markkinointitiimissä tehtiin kohderyhmytyötä ja määriteltiin Malvan kolme keskeistä kävijätyyppiä: kulttuurin suurkuluttaja, lapsiperheen vanhempi ja satunnaiskävijä. Sisäistä viestintää kehitettiin Malvan projektitiimin sisäisillä kyselyillä ja niiden yhteisellä analysoinnilla. Vuoden aikana valmistui sisäisen viestinnän ohjeistus ja tulevaa lopullista uutta museon nimeä työstiin kokouksissa ja työpajoissa museon henkilökunnan, markkinointiviestintätoimisto Kuudennen, taiteilijoiden ja muotoilijoiden kanssa. Kuntalaisia myös osallistettiin Webropol-kyselyllä ideoimaan nimeä museolle.

Näyttelyt

Museokioski

Museokioskissa oli keväällä 2020 kolme näyttelyä:

8.1.- 2.2. Azad Saberin maalauksia.

5.2.-1.3. Theatrum Olgan (Suomen Diakoniaopiston Lahden kampuksen opiskelijateatteri) ja Lahden taidemuseon yhteistyönäyttely *Toiminnallinen taidehistoria*.

Ilmahälytys!- talvisodan jälkiä kaupungissa -näyttely oli avoinna 4.3. alkaen maaliskuun puoleen väliin, jolloin Museokioski sulki ovensa koronapandemian takia.

Julistemuseo

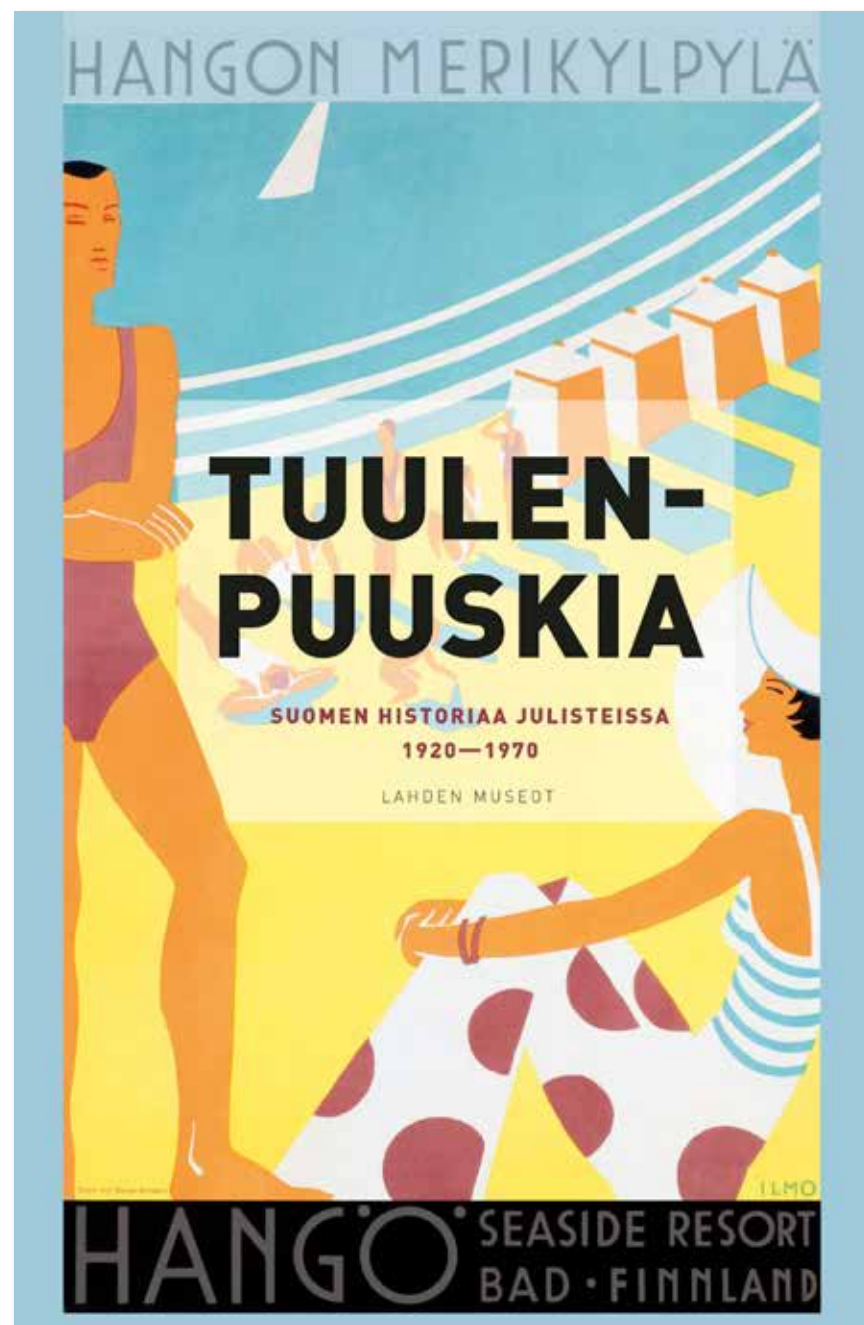
Heti koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen tultua voimaan Julistemuseon kotisivuille luotiin yleisön etäoloja piristämään Panda piilossa VR-näyttelyn aineistoon perustuva verkkonäyttely ja Leopardi liikenteessä -tehtäväkirjaan perustuva puuhasivu.

Huhtikuussa 2020 oli tarkoitus avata Julistemuseon viimeisenä näyttelynä Museokioskin tiloissa 6G-graafikkoryhmän KAUPUNKI/CITY -julistenäyttely. Poikkeustilan vuoksi näyttely siirrettiin kuitenkin pikavauhtia verkkoon. 6G-ryhmä on vapaamuotoinen ja riippumaton suunnittelijaryhmä, jonka tavoitteena on tarttua ajankohtaisiin teemoihin julistetaiteen keinoin, nostaa esille tekijöitä sekä edistää suomalaista julistetaidetta ja suunnittelua. 6G on järjestänyt näyttelyitä jo vuodesta 1999 ja vaihtuvassa työryhmässä on ollut mukana vuosien varrella lähes sata suunnittelijaa. Vuonna 2020 näyttelyyn suunnittelivat julisteen Tiina Achrén, Kaisa Bergman, Pauli Kervinen, Esa Ojala, Konsta Ojala, Sanna Rantakoski, Ville Savimaa ja Eija Vierimaa. Näyttely saatiin lopulta kuitenkin perinteisestikin esille, kun lokakuussa 2020 Malskille avattiin pop up-museokauppa. Kaupunkijulisteet sopivat mainiosti Malskin urbaaniin miljööseen.

Malskin alakerrasta saatiin loppusyksyksi luotua kokonainen pienimuotoinen julistemuseo jo ennen kuin itse museota saatiin aukikaan, kun myös kahvila Kahiwan ja Malskin Bistron seinillä oli esillä julisteita museon kokoelmista.

Lahden kansainvälisen julistetriennalen ilmoittautuminen oli käynnissä neljä kuukautta elokuusta alkaen. Ilmoittautuminen onnistui jopa hiukan edellis-kertaa paremmin. Mukaan saatiin noin 2700 julistetta. Alun perin triennale oli määrä järjestää vuonna 2020, mutta se päätettiin järjestää Julistemuseon avajaisnäyttelynä Malvassa (LAD). Rakennushankkeen viivästymisen vuoksi triennale siirtyi lopulta vielä toisellakin vuodella eteenpäin, vuoteen 2022.

Malvan julistekokoelmista valmistui loppuvuodesta 2020 uusi kokoelmajulkaisu Tuulenpuuskia – Suomen historiaa julisteissa 1920–1970. Kirja on näyttävä teos, joka tekee kunniaa niin julistesuunnittelijoille kuin menneiden aikakausien ihmisillekin. Kirjan sivuilla mennyt maailma herää eloon runsaan kuvituksen ja kiehtovien artikkelien siivin. Artikkelien kirjoittajat ovat eri alojen asiantuntijoita Lahden museoista.

Historiallinen museo

Historiallisen museon perusparannushanke

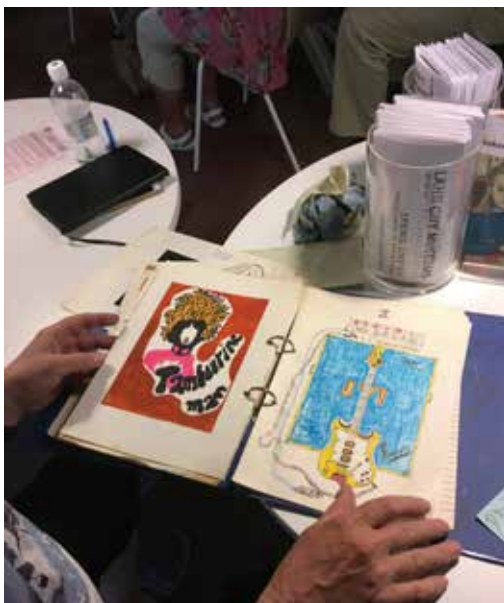
Historiallinen museo toimii vuonna 1898 valmistuneessa Lahden kartanossa. Museo sulki ovensa 2.9.2018 perusparannusprojektin vuoksi. Museon ollessa suljettuna yleisöltä sen tutkimus- ja näyttely- ja yleisötyö pohjustaa museon uutta tapaa toteuttaa museotoimintaa Historiallisessa museossa.

Lahden kartanon perusparannushanke on viivästynyt alkuperäisestä aikataulusta mm. korjaustavan suunnittelun monimutkaisuuden vuoksi – rakennus on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde ja perusparannuskohteena vaikeampi kuin projektin alkaessa osattiin odottaa. Viivästykset ovat vaikuttaneet myös museon yleisötyöhön ja perusnäyttelyuudistuksen aikatauluun. Museo avaa uuden aikataulun mukaisesti ovensa yleisölle vuoden 2024 aikana.

Asiakaslähtöinen, osallistava museo

Vuosi 2020 on ollut vahvaa suunnittelu- ja tutkimustyötä Historiallisen museon perusnäyttely- ja toimintamalliuudistuksen saralla.

Uusittu museo kutsuu kaupunkilaisia, kulttuuritoimijoita, eri sektoreita ja yhdistyksiä tuottamaan sisältöjä yhdessä museon kanssa. Museon osallistavan toimintamallin tavoitteena on luoda keskustelua, jonka kautta saavutamme uudenlaisia tulokulmia elinympäristöömme. Pohja-ajatus on osallisuudessa, joka parhaimmillaan lisää seutukunnan asukkaiden hyvinvointia ja luo uusia merkityksiä ja rooleja suhteessa omaan elämänpäiiriin.

Museokioskissa tehtyä osallistavaa muistelutyötä esimerkiksi nuorisokulttuurin ympärillä halutaan jatkaa myös Historiallisen museon tulevassa toimintamallissa. Kuva: Ilkka Kuhanen.

Lahden kartanon puistouudistus on aikataulussaan ja noudattaa alkuperäistä suunnitelmaa. Puistouudistus toteutetaan kesäkausilla 2021–2022. Kuva: Ilkka Kuhanen.

Tätä toimintamallia varten toteutettiin konseptityön kilpailutus, jonka perusteella valitun suunnittelutoimiston kanssa toimintamalli konseptoidaan vuonna 2021.

Taustatutkimus, perusnäyttelyn käsikirjoitus ja näyttelyjulkaisu

Keväällä käynnistettiin monitieteinen tutkimusprojekti, jonka avulla tuotetaan Lahden historiallisen museon perusnäyttelyn tausta-aineisto ja artikkelimuotoinen näyttelyjulkaisu.

Projektiin valittiin kuudentoista eri suomalaisissa yliopistoissa toimivan tutkijan kollegio, jonka lisäksi museon tutkimuspäällikkö Hannu Takala kirjoittaa julkaisun synteesi- ja koostoluvut. Kollegio valottaa nykyisen Päijät-Hämeen seudun esihistoriaa ja historiaa monitieteisen taustansa kautta. Tutkimuksellisesti edustettuna ovat mm. geologia, arkeologia, historiatieteet eri näkökulmista ja ympäristötieteet.

Taustatutkimus tuottaa aineiston perusnäyttelyn käsikirjoitusta varten. Näyttelyn käsikirjoittajaksi valittiin tietokirjailija ja Helsingin yliopiston dosentti, FT Mikko-Olavi Seppälä. Hän toimii yhteistyössä museon näyttelytyöryhmän kanssa. Näyttelytyöryhmään kuuluvat vs. näyttelypäällikkö Suvi Kuisma, projektipäällikkö Ilkka Kuhanen, amanuenssi Sini Ojala ja näyttelymestari Jani Männistö.

Näyttelyjulkaisun toimituskunta ohjaa monitieteisen kollegion työtä. Siihen kuuluvat tutkimuspäällikkö Hannu Takala, HY:n Suomen ja Pohjoismaiden historian apulaisprofessori Anu Lahtinen, amanuenssi Sini Ojala ja projektipäällikkö Ilkka Kuhanen. Näyttelyjulkaisu ilmestyy vuonna 2022.

Näyttelyt ja yleisötyö

Lahden vanha puukirkko

Lahden vanhan puukirkon arkkitehtuuri innoitti lahtelaisen koodarin Jani Sinkosen toteuttamaan 3D-mallinnuksen kirkon rakenteista. Hän käytti apuna työssään Lahden museoiden aineistoja sekä asiantuntemusta. Mallinnuksen avulla pääsee tutustumaan kirkon ulkopuolen nikkarityyliseen arkkitehtuuriin sekä sisäpuolella alttaritauluihin ja lasimaalauksiin. Vanhaa puukirkon mallinusta voi tutkia Historiallisen museon uudistuneilla verkkosivulla osoitteessa: <https://www.lahdenhistoriallinen.fi/muut-nayttelyt/lahden-vanha-puukirkko/>

Vuoden 2020 aikana Sinkkonen vei vanhan puukirkon myös VR-laseilla tutkittavaksi toteutukseksi. Valmiin toteutuksen esittely laajemmalle yleisölle jäi odottamaan koronarajoitusten purkamista.

kArtano

kArtano-sovelluksen kehitys alkoi yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kanssa vuonna 2019, ja työ viimeisteltiin vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla. Sovellus on koodattu opiskelijatyönä. Sisällöt ovat syntyneet Lahden museoiden tutkimustyönä kokoelmien pohjalta.

Historiallisen museon perusnäyttelyjulkaisun taustatutkimusartikkelit ovat näyttelysuunnittelun työkaluja sekä tukipuita. Kuva: Terhi Tanska.

Lahden historiallisen museon uusi visuaalinen ilme sekä tunnus valmistuivat vuoden 2020 aikana. Historiallisen museon tunnuksen otettiin vaikutteita kartanon takasivulla sijainneista, nyttemmin jo puretuista portaista. Lahden museot, kuvakokoelmat.

Mobiiliapplikaatioon tuotiin karttapohjaiset kävelykierrokset, joiden aiheina ovat Lahden Oluen Historia, Lahti 1918 sekä Unto Ojosen arkkitehtuuri. Sovelluksen testaus jäi kuitenkin tauolle koronarajoitusten alettua. Sen jatkokehityksen sijaan päätettiin selvittää Smartifyn ottamista käyttöön Historiallisen museon digitaalisiin näyttelytarpeisiin.

Tuleva ensimmäinen vaihtuva näyttely

Näyttely-yksikössä tehtiin päätökset näyttelyistä, jotka avaavat Historiallisen museon näyttelykauden vuonna 2024. Uuden osallistavan perusnäyttelyn lisäksi toteutetaan vaihtuvien näyttelyiden tilaan toiseen kerrokseen kokoelmanäyttely, joka pohjaa kahteen Historiallisen museon ja Taidemuseon kokoelmien takana olevaan keräilijähenkilöön, William Tilman Gromméen (1836–1900) ja Klaus Holmaan (1914–1944). Taiteilija Grommé ja taidehistorioitsija Holma vaikuttivat eri aikoina Pariisissa, keräilivät antiikkia, etnografista esineistöä ja taideomaisuutta. Heidän mielenkiintoisten elämäntarinoidensa kautta havainnollistetaan Historiallisen museon kokoelmien erityispiirteitä näyttelyssä, joka kantaa työnimeä Pieni pala Pariisia.

Radio- ja tv-museo Mastola

Mastolassa järjestettiin Ihanasti sanottu -erikoisnäyttelyyn liittyviä luentoja. Keväällä 8.3. Leevi and the Leavings -yhtyeen basisti, Risto Paananen, tuli kertomaan yhtyeen levytystavoista. Tilaisuus veti auditorion täyteen, eli kuulijoita oli yhteensä 82. Tämä olikin viimeinen tilaisuus ennen koronaa ja sen tuomia rajoituksia.

Koronan tuomat rajoitukset hiljensivät tehokkaasti Mastolan tapahtumia maaliskuun puolesta välistä lähtien. Museot suljettiin kokonaan 17.3. ja avattiin yleisölle seuraavan kerran 2.6. Kesäkuun alkuvuikolle suunniteltu Hiihtomuseon ja Mastolan kesäleiri jouduttiin lopulta perumaan, kun kaupunki ei koronatilanteen takia palkannut kesätyöntekijöitä.

Mastolan pihamaalla päästiin pitämään 6. elokuuta Ihanasti sanottu -erikoisnäyttelyyn liittyen Ihanasti laulettu -yhteislaulutilaisuus. Tilaisuuteen oli lipunmyynti ja mahdollisuus tutustua näyttelyyn ennen tilaisuutta. Lipun ostaneita kävijöitä oli yhteensä 117. Yhteislaulutilaisuudessa laulettiin Leevi and The Leavingsien rakastettua tuotantoa. Laulunjohtajina toimivat mainiot Minja Koski, Mikael Saari ja Niklas Hagmark.

Syyskuussa 5. päivä klo 13 järjestettiin yhteistyössä Superteatterin kanssa ilmainen lastenmusiikkikonsertti Mastolan pihalla. Kävijöitä oli yhteensä 83.

Syksyllä päästiin jatkamaan Ihanasti sanottu -näyttelyn yleisöluentoja etäluentoina. Tutkijatohtori Toni Lahtinen tuli pitämään yleisöluennon 20.9. aiheesta Ikivanhoja iskelmiä, mitä lie. Gösta Sundqvistin laululyriikka. Tilaisuus veti auditorion "koronatäyteen", eli paikan päälle päästettiin rajoitusten mukaan 35 kuulijaa. Striimin kautta kuuntelijoita oli kymmeniä. Joululomien aikana, kun etäluento oli Lahden museoiden Youtube-kanavan kautta vapaasti katsottavissa, oli katsojia yhteensä 79.

Lokakuun 11. päivänä oli seuraava Ihanasti sanottu -näyttelyn etäluento. Kulttuurihistorian tutkija Janne Mäkelä luennoi aiheesta: Salainen suosio. Tämäkin etäluento veti auditorion koronarajoitusten mukaan täyteen, eli paikalla

Leevi and the Leavingsien basisti Risto Paananen luennoimassa Mastolassa maaliskuun alussa. Kuva: Jenni Ahto-Hakonen.

Ihanasti laulettu. Mastolan pihalla elokuussa. Kuva: Elias Outakivi.

oli kuulijoita 35. Streamin katselijoita oli yhdeksän. Joululomien aikana, kun etäluento oli Lahden museoiden Youtube-kanavan kautta vapaasti katsottavissa, oli katsojia yhteensä 46.

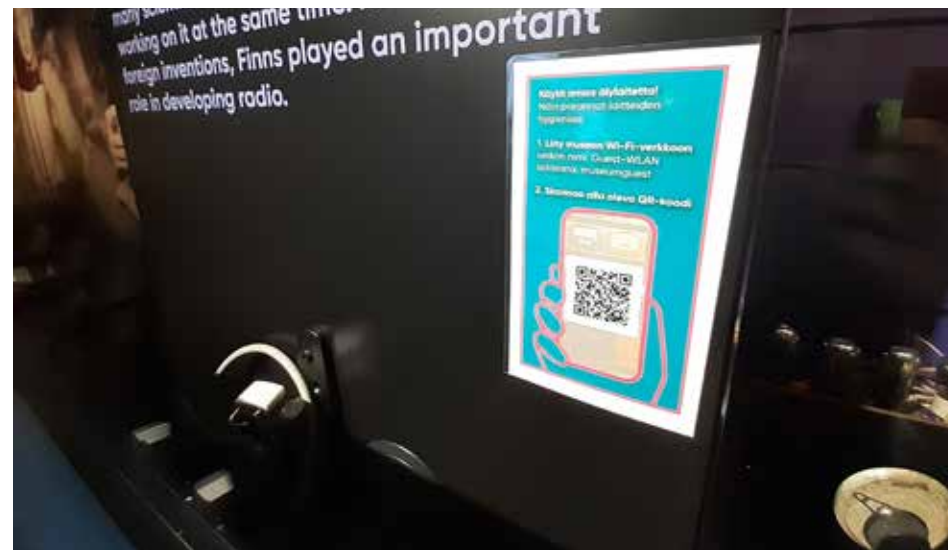
Marraskuun 15. päivä pidetty, Ihanasti laulettu -näyttelyn kolmas ja viimeinen etäluento, oli yleisöhitti. Kirjailija Timo K. Forss ja musiikkitoimittaja Tero Liette keskustelivat yhdessä aiheesta: Gösta Sundqvist - musiikkia, radio-ohjelmia ja jalkapalloa. Etäluento täytti auditorion jälleen rajoitusten mukaisesti täyteen, eli paikalla oli 35 museovierailijaa. Streamissa katselijoita oli parhaimmillaan noin 30. Joulun aikana Youtuben etäluento oli katsottu 171 kertaa.

Timo Forss ja Tero Liette luennoimassa Mastolassa marraskuussa. Kuva: Jenni Ahto-Hakonen.

Joulukuussa yritettiin vielä järjestää Ihanasti sanottu -näyttelyn oheistapahtumaksi kaksi joulukonserttia, mutta ne jouduttiin perumaan koronarajoitusten kiristyessä.

Syksyllä kirjoitettiin myös kovaa vauhtia 1.10.2021 alkavan näyttelyn, Suloiset sankarit – eläimet suomalaisissa elokuvissa ja tv-sarjoissa käsikirjoitusta. Projektia vetää museoamanuenssi Jenni Ahto-Hakonen, joka teki haastatteluja elokuvaohjaajien, elokuvakäsikirjoittajan, kuvaajien ja näyttelijöiden kanssa.

Kesäkuun alusta lähtien tehtiin muutoksia näyttelyihin koronaturvallisuuden takia. Osa sisällöistä muutettiin asiakkaiden omien mobiililaitteiden kautta käytettäväksi. Kuva: Jenni Ahto-Hakonen.

Mastolan pihan kauneutta syyskuussa. Kuva: Jenni Ahto-Hakonen.

Hiihtomuseo

Hiihtomuseon alkutalvi oli toiminnantäyteinen ennen koronan tuomaa muutosta. Lahden Hiihtoseuran yhteistyökumppaniensa kanssa järjesti Lasten talviolympialaiset su 19.1.2020. Kävijöitä oli Hiihtomuseolla yhteensä 360 henkeä. Helmikuun ensimmäisenä viikonloppuna järjestetyt Lasten talvikarnevaalit ja Jusu Jussilaisen mäkihyppykierrokset houkuttelivat Hiihtomuseolle yhteensä 24 kävijää. Salpausselän kisojen kisalauantaina, 29.2., Hiihtomuseolla oli Pukstaavi-museon kanssa yhteistapahtuma. Tapahtumassa esiteltiin Pukstaavin Urheilukirjallisuuden lukukokemukset talteen -hanketta. Hankkeeseen tutustumassa, sekä onnenpyörän pyörittäjiä, oli noin 350 henkeä. Vuoden 2020 alussa Hiihtomuseossa yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettyihin tapahtumiin osallistui yhteensä 734 henkeä.

Koronan tuomat rajoitukset hiljensivät tehokkaasti Hiihtomuseon tapahtumia maaliskuun puolesta välistä lähtien. Museot suljettiin kokonaan 17.3. ja avattiin yleisölle seuraavan kerran 2.6. Kesäkuun alkuviikoille suunniteltu Hiihtomuseon ja Mastolan kesäleiri jouduttiin lopulta perumaan, kun kaupunki ei koronan takia palkannut kesätyöntekijöitä.

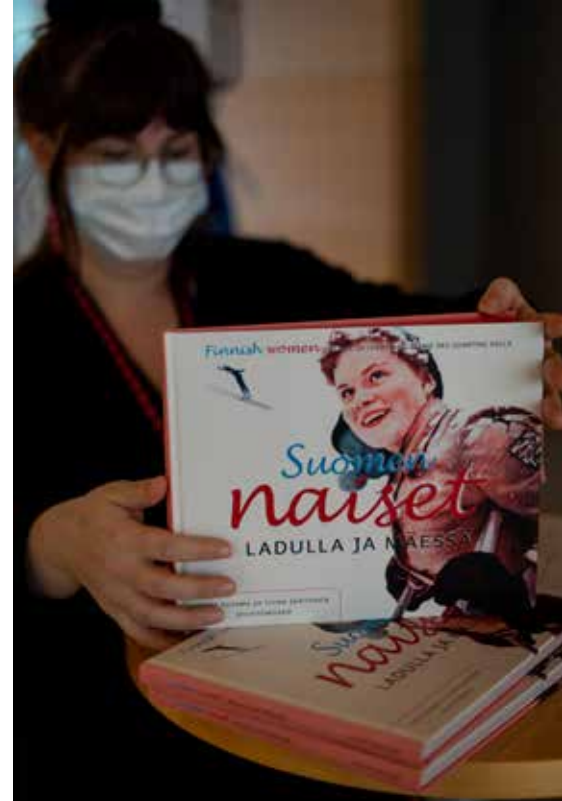

Vaikka museot suljettiin, näyttelyiden kulisseyssä tehtiin uudistuksia ja vietiin sisältöjä verkkoon. Hiihdon henkeä -perusnäyttelyssä uudistettiin kokonaan mäkihypyn ja yhdistetyn vitriini. Lisäksi päivitettiin Sisulla sankariksi -näyttelyssä Veikko Hakulinen -vitriini. Matti Nykäsen mitaleista tehtiin Lahden museoiden Youtube-kanavalle lyhyt esittelyvideo, koska mitalit palautuivat ennen kesäkuun avaamista takaisin Urheilumuseolle. Lisäksi Sisulla sankariksi -näyttelystä tehtiin verkkonäyttelyversio. Matti Nykäsen mitalivitriinin tilalle tehtiin mäkillegenda Veikko Kankkosen palkintovitriini.

Syksyllä aloitettiin toden teolla keväällä 2022 avautuvan Lahden Hiihtoseuran 100-vuotisjuhlavuoden näyttelyn suunnittelu ja tekeminen. Syksyille suunniteltu Punapaidat-seminaari peruutettiin kokonaan koronan takia.

Suvi Kuisman ja Tiina Jantusen kirjoittama, ja Hiihtomuseon kymmenen vuoden takaiseen näyttelyyn pohjautuva kirja, Suomen naiset ladulla ja mäessä, julkistamistilaisuus pidettiin 18.11. Voitto-ravintolan auditoriossa. Teos kertoo naisten noususta tasavertaisiksi kilpaurheilijoiksi. Julkaisu esittelee monipuolisen yleiskatsauksen naisten kilpahiihdon ja mäkihypyn historiaan Suomessa.

Nykäsen vitriinistä tehtiin Veikko Kankkosen vitriini.
Kuva: Laura Häkkinen.

Kirjajulkarit 18.11. Kirjaa pitelemässä Laura Häkkinen.
Kuva: Riikka Huuskonen.

Sami Jauhojärvi ja Aino-Kaisa Saarinen *Museot muistavat* -kampanjan kuvauksissa. Kuva: Laura Häkkinen.

Asiakaspalvelu

Museokauppa

Malvan museokaupan tuotteistaminen museon omista kokoelmista jatkui museokauppatiimin toimesta. Tuotteistamisessa pääroolissa olivat julisteko-koelmat ja Viipuri-kokoelma. Uusia tuotteita pilotoitiin Museokioskilla, jonka museokaupassa kävi runsaasti asiakkaita. Näiltä kerättiin vierailun yhteydessä mielipiteitä kaupan tuotteista. Tarkoituksena on saadun tiedon pohjalta tuotteistamisen jatkaminen.

Museokioski suljettiin alkuvuodesta ja kauppa siirtyi Malskille lokakuussa pop up -hengessä. Museokioskilla pidettiin kuitenkin ns. näyteikkunaa vielä jonkin aikaa. Kovasti odotettu museokauppa Malskilla sai erittäin hyvän vastaanoton. Kauppa tuotti tuloja lokakuusta joulukuun 19. päivään asti. Joulukuun lopulla kauppa purettiin ja Malvan kaupan rakentaminen alkoi heti tammikuussa.

Hiihtomuseolla, sekä Radio- ja tv-museo Mastolassa korona vaikutti voimakasti. Kauppa ei käynyt vanhaan malliin, koska ei ollut asiakkaita. Tulot molemmissa kaupoissa romahtivat puolella verrattuna vuoteen 2019. Museot olivat suljettuina huhti- ja toukokuun ajan. Kesälomakuukausien aikaan tuli pientä piristystä myös kaupan puolelle, kun ovet saatiin auki asiakkaille.

Henkilökunta 2020

Museonjohtaja
vt. Museonjohtaja

Kokoelmayksikkö

Kokoelmapäällikkö
Tekstiilikonservaattori
Esinekonservaattori
Museomestari

Museoamanuensis (kulttuurihistorialliset kokoelmat)
Museoamanuensis (radio- ja tv-alan kokoelmat)
Museoamanuensis (talviurheilukokoelmat)

Museoamanuensis (taidekokoelmat)
Museoamanuensis (kuva-arkisto)
Museoapulainen
Valokuvaaja
Kuvankäsittelijä
Projektitutkija (Kokoelmakummi-hanke)
Konservointiharjoittelija
Työkokeilu

Tutkimusyksikkö

Tutkimuspäällikkö
Rakennustutkija

Arkeologi
Korjausrakentamisen asiantuntija
Aluetaidemuseotutkija
Maakuntamuseotutkija
Itä-Hämeen museon hoitaja
Määräaikainen tutkija (arkeologia)

Tutkimusapulainen (arkeologia)
Kesätyöntekijä (arkeologia)

Tutkimusapulainen (aluetaidemuseotyö)
Tutkimusapulainen (rakennustutkimus)

Timo Simanainen -12.6.
Hannu Takala 13.6.-31.12.

Sari Kainulainen
Maija Nisonen
Lauri Löfman
Jaakko Rautalahti
Petri Vallgren
Päivi Vickholm
Helena Peippo
Suvi Kuisma - 6.9.
Laura Häkkinen 7.9. -
Liisa Mäkitalo
Päivi Taipale
Minna Tolvanen
Eetu-Pekka Heiskanen
Mervi Mäkinen
Rosaliina Koistinen 1.9.2020-30.6.2021
Taija Nurminen 31.8.-15.12.2021
Miia Kelkka 3.2.-31.3.
Emmi Ylöstalo 1.-20.3.
Anna-Mari Filpus 8.6.-6.12.

Hannu Takala
Riitta Niskanen
Päivi Siikaniemi - 31.7.
Reetta Nousiainen 1.8. -
Esko Tikkala
Anssi Malinen
Elisa Lindell
Anna-Riikka Vadén
Vesa Järvinen (Hartola)
Antti Bilund 20.4.-19.7. ja 24.8.-31.12.
Hannu Poutiainen 1.5.-30.6. ja 1.10.-31.12.
Onni-Pietari Puttonen 25.5.-24.8.
Anne-Mari Liira 1.6.-3.7.
Alina Korte 1.6.-3.7.
Jerry Möller 1.6.-3.7.
Oskari Sairanen 1.6.-3.7.
Miia Kelkka 1.9.-31.12
Leila Hakala 15.10.-31.12.
Johanna Kytölä 15.10.-31.12.

Näyttely-yksikkö

Näyttelypäällikkö/Malva (LAD) -projektipäällikkö
Näyttelypäällikkö
Vastaava näyttelymestari
Näyttelymestari
Näyttelymestari
Määräaikainen AV-mestari
Määräaikainen AV-mestari
Museoamanuensis
Museoamanuensis (Historiallinen museo)
Määräaikainen museoamanuensis
(Historiallinen museo)
Määräaikainen museoamanuensis
(Hiihtomuseo, Mastola / näyttelyt ja tapahtumat)
Projektitutkija

Asiakaspalveluyksikkö

Asiakaspalvelupäällikkö
Myyntisihteeri
Asiakaspalvelija

Museopedagogi
Tuottaja
Mediatuottaja
Harjoittelija

Palkkatuettu

Malva (LAD)

Projektinjohtaja
Projektipäällikkö
Museoamanuensis
Museoamanuensis

Tiia Tiainen - 1.6.
Suvi Kuisma 1.6. -
Mika Pettinen
Elina Liukkonen
Jani Männistö
Veijo Salminen 1.10.2020-5.10.2021
Atte Kautto 2.11.2020-31.12.2021
Hanna Suihko
Ilkka Kuhanen
Sini Ojala 1.1. - 31.12.

Jenni Ahto-Hakonen 13.1.-31.12.

Riikka Huuskonen 1.10.2021-31.12.2021

Ulla Aaltio
Birgitta Harju
Mika Myllynen
Mari Lindgrén
Anne Honkala
Jorma Jalava
Harri Karttunen
Kati Vihtonen
Tapani Kilpiö
Tuija Parhiala
Erja Puodinketo
Tuija Vertainen
Maija Wilska
Elias Outakivi
Lotta Sippola 1.1.-21.2.
Ella Raikaa 1.1.-1.3.
Ulla Kuisma 11.2.-24.3.
Ria Dahlman 10.3.-17.3.
Peter Mälkönen 4.5.-21.6.
Pia Aatela 16.11.2020-26.1.2021
Riikka Huuskonen 29.4.-1.9.
Pekka Pöyhönen 1.1.-8.3.
Eeva-Riitta Halttunen 1.1.-29.3.
Kari Lietjärvi 1.1.-18.2.
Raija Vuori 21.7.-1.11.
Jimi Roivanen 14.-25.9.

Marita Kajander 2.3. -
Tiia Tiainen 1.6. -
Susanna Korhonen
Paula Korte

Henkilökunnan toiminta 2020

Ulla Aaltio

Koulutukset ja seminaarit
Museot auki"-webinaariin 26.5. ja valtakunnallille museopäiville 1.9.-2.9.2020

Jenni Ahto-Hakonen

Koulutukset ja seminaarit
Näyttelypaja: Ideasta loistavaksi näyttelyksi, 8.9.

Projektijohtamisen perusvalmennus, 11.-12.6.

Instagram-koulutus, 26.11..

Dynasty 10 -koulutus viranhaltijapäätös, 9.11.

Fasilitointi- ja yhteiskehittämiskoulutus LAB-kampuksella, 18.2.

Julkaisut
Radio pitää pintansa ihmisten arjessa ja osoittaa paikkansa myös poikkeusaikoina, blogiteksti 7.4..

Mastolan Gösta-yleisöluennot Lahden museoiden tubessa, blogiteksti, 21.12.

Hiihtomuseo

Asiantuntijatehtävät
Suomen urheiluhistoriallisen seuran yhteisöjäsen.

Sari Kainulainen

Koulutukset ja seminaarit
Työhyvinvoinnin tietotärskyt, Lahden kaupungin esimieskoulutus 15.1.

TAKO-seminaari, Museovirasto, 11.-12.1.

Lisättyä todellisuutta ja virtuaalitekologiaa yrityksesi hyödyksi, EC, 11.3.

Museot ja muutostohtaminen, 14.5.

Ihmisten johtaminen poikkeusoloissa, Lahden kaupungin esimieskoulutus, 19.5.

Some-koulutus, vinkkejä, perusteita, tekniikkaa - TAKO,etä, Big Marker, 11.6.

Valtakunnalliset museopäivät, Museoliitto, 1.-2.9.

Memorandum työpaja XR-toteutuksista, 29.9. Taidemuseopäivät, 7.10.

Collecten käyttäjäpäivät, 8.10.

Museoiden tietopäivä, Museoliitto, 10.12.

Julkaisut
Muotokielenä suomi on kansainvälistä - näkökulmia Askon ulkomaankauppaan 1960-luvulla. Teoksessa Tuulenpuuskaa. Suomen historiaa julkisteissa 1920-1970, Lahti 2020.

Marita Kajander

Seminaarit ja keskustelutilaisuudet
Poikkeusajan dialogi - Millaista on elämä poikkeusaikojen Suomessa, keskustelutilaisuus.

Asiantuntijatehtävät
Lahti Green Design Week -johtoryhmä.

Päijät-Hämeen muotoilun tiekartta -ohjausryhmä.

Susanna Korhonen

Julkaisut
Taloton taidemuseo: Lahden museo- ja taidelautakunnan taidemuseorakennusta käsittelevät puheenvuorot 1950-1982, Lahti 2020.

Paula Korte

Asiantuntijatehtävät
Viiskulman taidekilpailun palkintolautakunnan jäsen.

Ilkka Kuhanen

Koulutukset ja seminaarit
Lähiesiämyksen ammattitutkinto - LAT Museo-ala 2020-2021. Näyttelyfoorumi, Merikeskus Vellamo, Kotka, 10.-11.11.

Lahden kaupungin hankintakoulutus, 12.8.2020. Lahden kaupungin P2P-ohjelmistokoulutus, 24.9.

Maptionnairin käyttäjäkoulutus, 27.10.

Lahden kaupungin HankintaSampo-koulutus, 5.11.

Vetovoimaa digillä -seminaari, Sibeliustalo, 15.1.

Lisättyä todellisuutta ja virtuaalitekologiaa yrityksesi hyödyksi! LAB, Lahden kampus, 11.3.

Asiantuntijatehtävät
Lahden historiallisen museon perusnäyttelyjulkaisun toimituskunnan jäsen.

Museon kokoelmakummi-hankkeen ohjausryhmän jäsen.

Lahden kartanon perusparannushankkeen työryhmä.

Lahden kartanon puistouudistushankkeen työryhmä.

kARTano-mobiiliapplikaation kehittäjätyöryhmä.

Interreg / Next2Met -projekti. Päijät-Hämeen liitto. Osallistujana ns. Stakeholder Groupissa.

Esitelmät
Lahden historiallisen museon toimintakonseptin esittely Turun Historian ja tulevaisuuden museon taustaryhmälle, 11.12.

Interreg / Next2Met -projekti. Mastola. Lahden historiallisen museon osallistava strategia. Esitelmä kansainvälisen projektin osatoteuttajille Päijät-Hämeen liiton kutsusta, 14.1.

Benchmarking ja kollegatapaamiset
Hakasalmen huvila. HAM. Hotelli- ja ravintola-museo, 23.1.2020.

Musiikkimuseo FAME, 20.2.

Heinolan museo, 16.11.

Suvi Kuisma

Koulutukset ja seminaarit
Museopäivät, Helsinki 1.-2.9.2020.

Näyttelyfoorumi, Suomen Museoliitto, Merikeskus Vellamo, Kotka, 10.-11.11.

Dynasty 10 -koulutus Yleistötoiminnot ja asiakirjan tallennus, 4.12.2020.

Dynasty 10 -koulutus Viranhaltijapäätös, 9.12.2020.

Julkaisut
Suomen naiset ulla ja mäessä. Yhdessä Suvi Kuisma ja Tiina Jantusen kanssa, Lahti 2020.

Siiri Äitee Rantanen ja naisten kilpahiihdon historiaa, blogiteksti maaliskuu 2020.

Asiantuntijatehtävät
Suomen urheiluhistoriallisen seuran yksityisjäsen ja seuran hallituksen taloudenhoitaja.

Lahden museoiden verkkosivu-uudistuksen ohjausryhmän jäsen.

Elisa Lindell

Esitelmät
Lennart Segerstråle Äyräpäässä, Äyräpään Pitäjaseuran tilaisuus, 5.9.

Koulutukset ja seminaarit
Alueellisen museotyön aloitus tilaisuus, Museo- virasto, Helsinki, 21.-22.1.

Finna-foorumi, Kansalliskirjasto, webinaari, 22.4.

Alueellista taidemuseotyötä tekevien verkostotapaaminen, Museovirasto, 11.6.

Työturvallisuus museoissa, Museoalan ammattiliitto, 15.6.

Hankintakoulutus, Lahden kaupunki, 18.8.

Muusan käyttökoulutus, 9.9. ja 24.9.

Julkisen taiteen verkostotapaaminen aluetaidemuseoille, Museovirasto, 10.9.

Arkistointi-info, Lahden kaupunki, 11.9.

Julkisen taiteen prosessit II, Taide käyttöön -hanke, 24.9.

Taidemuseopäivät, Suomen Museoliitto, 7.-8.10.

Instagram-koulutus, Lahden kaupunki, 26.11.

Dynasty 10 -koulutus, Lahden kaupunki, 2.12.

Sisäilmaongelmat ja taide -luento, N. Robbins, 9.12.

Asiantuntijatehtävät
Päijät-Hämeen Taidemuseoyhdistys, hallituksen ulkopuolinen sihteeri.

Lahden kaupungin julkisen taiteen työryhmä Viiskulman aukion yleisen taidekilpailun palkintolautakunnan jäsen.

Rakokiven monitoimitalon rinnakkaisluonnostilauksen valintaryhmä.

Anssi Malinen

Esitelmät

Korjausrakentamisen neuvonta Päijät-Hämeen alueellisessa vastuumuseossa. Esitys Korjausklinikka -hankkeen tapahtumassa Heinolan WPK-talolla 14.3.

Paneelikeskustelu Luova urbaani Heinola -tapahtumassa 26.8.

Koulutukset ja seminaarit

Miksi Suomessa puretaan kirkkoja ja kappeleita? Rakennusperintö-SAFAn seminaari, 28.1.

Korjausklinikka -hankkeen opintomatka Tamperelle rakennuskulttuurikeskus Piiruun, 20.2.

Johdatus alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään, Museovirasto 15.5.

Miten suojella ennakoivasti? Museoviraston webinaari 26.5.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, Museovirasto 4.6.

Rakentamisen ohjauksen lainsäädäntö, Museovirasto 11.6.

Korjausklinikka -hankkeen opintomatka Poriin rakennuskulttuuritalo Toivoon, 25.8.

Valittaako museo? Lahden museoiden seminaari, 8.9.

Kurvi - kulttuuriympäristön suojelun viranomaispäivät, Museovirasto 29.-30.9.

Restauroinnin polku, Museovirasto 22.10.

Valtio restauroi, Museovirasto 11.11.

Moderni Pirkanmaa, Pirkanmaan maakuntamuseo 13.11.

Rakennusperinnön ja korjausrakentamisen ajankohtaispäivä, Ympäristöministeriö 19.11.

Vesialueiden kulttuuriperintö, Museovirasto 16.12.

Asiantuntijatehtävät

Hämeen kulttuuriympäristöryhmän jäsen.

Vesijärven asema -työryhmän jäsen.

Lahden kaupungintalo -työryhmän jäsen.

Korjausklinikka -hankkeen ohjausryhmän jäsen.

Liisa Mäkitalo

Koulutukset ja seminaarit

Alueellisen taidemuseotyön verkostoitumistilaisuus 11.6.

Muusa-koulutukset 9.9. ja 24.9.

Julkisen taiteen verkostotapaaminen aluetaidemuseoille 10.9.

Taidemuseopäivät 7.-8.10.

HankintaSampo-koulutus 5.11.

Sisäilmaongelmat ja taide -luento 9.12.

Eetu-Pekka Heiskanen

Koulutukset ja seminaarit

Tietokantaohjelma Muusan käyttökoulutus 9.9.

HankintaSampo - ohjelman käyttökoulutus 5.11.

Riitta Niskanen

Esitelmät ja puheenvuorot

Tyylitarjotin - vuosisadan vaihteen monivah- teinen arkkitehtuuri. Esitelmä Heinolan Harju- paviljongin 120-vuotisjuhlaluentosarjassa Hei- nolan Harjupaviljongissa 5.8.

Aleksanterinkadun historiaa. Puheenvuoro Lah- den elämysmatkailun ja Lahti-Seuran Fringe-ta- pautumassa Kino liriksessä 5.9.

Mukkulan historiaa. Esitelmä LAB University of Applied Sciencessä 14.9.

Kohti Nastolaa! Puheenvuoro Nastolan kulttuuriympäristöselvityksen julkistamistilaisuudessa Erstan Makasiinissa 25.11.

Seurakunnan rakennukset ja museolaitoksen näkökulma. Puheenvuoro Lahden seurakun- tayhtymän kirkkovaltuuston iltaseminaarissa 26.11.

Koulutukset ja seminaarit

Miksi Suomessa puretaan kirkkoja ja kappeleita? Seminaari Tieteiden talossa Helsingissä 28.1.

Alvar Aalto -kaupunkien seminaari Eurassa ja Porissa 6.-7.2.

Miten suojella ennakoivasti? Webinaari 26.5.

Kaupunkiakatemian webinaari kaupunkivihre- ästä 29.5.

Hyvinvointi-Suomen kulttuuritilat, Museoviras- ton webinaari 3.6.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, Museoviraston webinaari 4.6.

Rakentamisen ohjauksen lainsäädäntö, Museo- viraston webinaari 11.6.

Helsingin Kaarelan puukoulu, säilyttämisen ja dokumentoidun purkamisen problematiikkaa, Kaarelan koulu, Helsinki 17.6.

Länsi-Suomen rakennustutkijat, keskusteluti- laisuus ja tutustumiskierros Tampereen suoje- lutapauksiin 24.8.

Kurvi - kulttuuriympäristön suojelun viran- omaispäivät, Museoviraston webinaari 29.-30.9.

ENA-hakemusten arviointi ja pisteytys, Museo- viraston webinaari 8.12.

Kaupunkiajattelua, Apoli-työryhmän järjestämä seminaari Trion palvelutorilla ja verkossa 23.9.

Uno Ullberg ja hänen Viipurinsa -seminaari kon- serttitalon Felix Krohn -salissa ja verkossa 26.11.

Julkaisut

Konserttisalit 1900-luvun jälkipuolella. <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/rakennettu-hyvinvointi#Kulttuurirakennukset%E2%80%9393tiedon,taiteenjavihteentilat>

Luettelo konserttisaaleista Suomessa 2019. <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/rakennettu-hyvinvointi#Kulttuurirakennukset%E2%80%9393tiedon,taiteenjavihteentilat>

Linja-autoasemat. Teoksessa Uno Ullberg. Viipurin arkkitehti. Helsinki 2020, 224-229.

Heinolan seminaari - isänmaan sivistysvainiol- la. Teoksessa Made in Heinola. Retkiä kaupungin kulttuuriperintöön. Kerava 2020, 99-101.

Suomen Urheiluopisto - kansallisuusaatetta ja puhdasta kauneutta. Teoksessa Made in Heino- la. Retkiä kaupungin kulttuuriperintöön. Kerava 2020, 107-110.

Heinolan sairaalat - pikkukaupunki suomalaisen sairaanhoidon eturintamassa. Teoksessa Made in Heinola. Retkiä kaupungin kulttuuriperintöön. Kerava 2020, 119-123.

Jotakin uutta, jotakin vanhaa - Heinolan kau- punkikuva jälleenrakennuksesta vuosituhannen vaihteeseen. Teoksessa Made in Heinola. Ret- kiä kaupungin kulttuuriperintöön. Kerava 2020, 195-214.

Lahtelaiset konserttisalit suomalaisen kulttuuri- rakentamisen virrassa - taustaa ja nykypäivää. Teoksessa Merkkillinen maakunta - laulun ja soi- ton Päijät-Häme. Päijät-Hämeen tutkimusseu- ran vuosikirja 2020. Lahti 2020, 80-91.

Nainen, luuainesta. Naisen asema Suomen it- senäistymisestä 1960-luvulle. Teoksessa Tuu- lenpuuskaa. Suomen historiaa julisteissa 1920- 1970, Lahti 2020, 40-55.

Women, made from bone matter. In: Gusts of wind. Finland through posters 1920-1970, Lahti 2020, 40-55.

Lämpimin terveisin! Suomalaiset matkalla 1920-luvulta 1960-luvulle. Teoksessa tuulen- puuskaa. Suomen historiaa julisteissa 1920- 1970. Teoksessa Tuulenpuuskaa. Suomen histo- riaa julisteissa 1920-1970, Lahti 2020, 110-124.

Warm wishes! In: Gusts of wind. Finland through posters 1920-1970. Lahti 2020, 110-125.

Nastolan kulttuuriympäristöselvitys (yhdessä Johanna Sääksniemen, Päivi Airaksen, Sanna Suokkaan ja Maria Silvastin kanssa), Lahti 2020.

Omistajan ja purkajan asia on paikantaa aika- kapseli. Etelä-Suomen Sanomat 11.6. (yhdessä Hannu Takalan ja Päivi Siikaniemen kanssa).

"Näkemiin, Mäntsälä!", blogiteksti 14.1. (yhdessä Anna-Riikka Vadenin kanssa).

"Kasvun aika - lahtelaista kouluhistoriaa", blogi- teksti 8.4.

"Kesäksi on saatava maja! - lahtelaisten liikea- pulaisten huvila Joutsaaressa", blogiteksti 10.6.

"Uudessa asussa, vanhassa kuosissa - Vesijär- ven 150-vuotias rautatieasema juhlii kunnostet- tuna", blogiteksti 30.10.

"Kohti Nastolaa!", blogiteksti 25.11.

Asiantuntijatehtävät

Lahden yleiskaavatyöryhmän jäsen.

Nastolan kulttuuriympäristöselvitystyöryhmän jäsen.

Apoli-työryhmän jäsen.

Lahden kaupungin kaupunkikuvaryhmän asian-
tuntijajäsen.

Lahden kaupunkikuvaruuvottelukunnan jäsen.

Lahden yhdyskuntasuunnittelun yhteistyöryh-
män jäsen.

Alvar Aalto -verkoston Lahden työryhmän jäsen.

Hämeen kulttuuriympäristötyöryhmän jäsen.

Länsi-Suomen rakennustutkijatöryhmän jäsen.

Paavolan kampus -työryhmän jäsen.

Keskustan valaistustyöryhmän jäsen.

Kaupungintalo-työryhmän jäsen.

Tyttökoulu - Miller - Janhunen -työryhmän jäsen.

Korpikodin kaavoitustyöryhmän jäsen.

Päijänteenkatu-työryhmän jäsen.

Malvan (LAD) taidekonseptityöryhmän jäsen.

Keskustatyöryhmän jäsen.

Ainopuisto-työryhmän jäsen.

Konserttitalon korjaustyöryhmän jäsen.

Hennalan liikennesuunnittelutyöryhmän jäsen.

Mariankadun aukiosuunnittelutyöryhmän jäsen.

Vesijärven aseman suunnittelutyöryhmän jäsen.

Kariniemi-työryhmän jäsen.

Pikku-Vesijärven puiston työryhmän jäsen.

Kaupunginteatterityöryhmän jäsen.

Julistemuseon kokoelmajulkaisutyöryhmän jäsen.

ICOMOS Suomen osaston hallituksen jäsen.

Taidehistorian dosentti, Helsingin yliopisto.

Reetta Nousiainen

Esitelmät ja puheenvuorot
Avustusklinikan avauspuheenvuoro ja juonto
27.10.

Koulutukset ja seminaarit
Kaupunkiajattelua, Apoli-seminaari 23.9.

Kurvi - kulttuuriympäristön suojelun viran-
omaispäivät, Museovirasto 29.-30.9.

Restauroinnin polku, Museovirasto 22.10.

Valtio restauroi, Museovirasto 11.11.

Moderni Pirkanmaa, Pirkanmaan alueellinen
vastuumuseo 13.11.

Rakennusperinnön ja korjausrakentamisen tee-
mapäivä, Ympäristöministeriö 19.11.

Vesialueiden kulttuuriperintö, Museovirasto 16.12.

Sini Ojala

Koulutukset ja seminaarit
Fasilitointi- ja yhteiskehittämiskoulutus, 18.2.

Museoiden Finna-foorumi, 22.4.

Projektijohtamisen perusvalmennus, 11.-12.6.

Näyttelypaja: Ideasta loistavaksi näyttelyksi! 8.9.

Hybridifasilitointi, 30.10.

Näyttelyfoorumi Kotkan Merikeskus Vellamossa,
10.-11.11.

Instagram-koulutus, 26.11.

Yhteisöt elävät! -verkkotyöpaja, 3.12.

Esitelmät
Osallisuus, case Lahden museot, Osallisuus-
messut Lahden kaupungin henkilöstölle, 20.11.

Asiantuntijatehtävät
Lahden kaupungin sivistyksen palvelualueen
sekä itäisen alueen osallistuvan budjetoinnin
osbu-koutsi.

Lahden museoiden verkkosivu-uudistuksen oh-
jausryhmän jäsen.

Lahden historiallisen museon perusnäyttelyjul-
kaisun toimituskunnan jäsen.

Nastola-seura, hallituksen jäsen.

Elias Outakivi

Koulutukset ja seminaarit
Käyttöliittymäsuunnittelu ja käyttäjäkokemus (5
op). LAB Muotoiluinstituutti, UOMA - Uudistava
osaaminen muotoilun ja visuaalisen viestinnän
alalla.

Virtuaalitodellisuus ja lisätty todellisuus (5 op).
LAB Muotoiluinstituutti, UOMA - Uudistava
osaaminen muotoilun ja visuaalisen viestinnän
alalla.

Helena Peippo

Julkaisut
Tuulenpuuskia - Suomen historiaa julisteissa
1920-1970, Lahti 2020. Yhtenä artikkelien kir-
joittajista.

Yhdistykset
BBC:n suomenkielisen toimituksen perinneyh-
distys Bush Finns Ry:n jäsen, marraskuu 2020-

Päivi Siikaniemi

Koulutukset ja seminaarit
21.- 22.1. Museoviraston järjestämät Aluevas-
tuumuseopäivät, Helsinki. Sekä keväällä 2020
Museoviraston järjestämät webinaarit/koulu-
tukset (mm. maankäyttö- ja rakennuslain ko-
konaisuudistusta ja rakentamisen ohjausta).

Asiantuntijatehtävät
Hollolan strategisen yleiskaavan maisema- ja
kulttuuriympäristöinventoinnin ohjausryhmä.

Hämeen kulttuuriympäristön yhteistyöryhmä.

Korjausklinikkahankkeen ohjausryhmä.

Paikallishistorian asiantuntijajäsen Lahden ni-
mistötoimikunta.

Nastolan historian IV osan historiatoimikunta

Hanna Suihko

Julkaisut
Toimittajana teoksessa Tuulenpuuskia, Lahden
historiaa julisteissa 1920-1970, Lahti 2020.

Päivi Taipale

Koulutukset
Collecten käyttäjäpäivät 8.10.

Julkaisut
Puhelinjohtomme ovat yötä päivää käytettäväs-
sä. Teoksessa Tuulenpuuskia, Suomen his-
toriaa julisteissa 1920-1970, Lahti 2020.

Kahvilleipää kansalle. Teoksessa Tuulenpuuskia.
Suomen historiaa julisteissa 1920-1970, Lahti
2020.

Ei päivääkään ilman hyvää jäätelöä! Teokses-
sa Tuulenpuuskia, Suomen historiaa julisteissa
1920-1970, Lahti 2020.

Vienolan väkeä - tarinat kuvien takana, blogi-
teksti 17.3.

Hartaushuoneen Helmi, blogiteksti 10.7.

Hannu Takala

Koulutukset ja seminaarit
Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus,
Museovirasto 4.6.

Kurvi - kulttuuriympäristön suojelun viran-
omaispäivät, Museovirasto 29.-30.9.

Koulurakennusten uudet haasteet. Esitelmä
Kasvun aika - lahtelaista kouluhistoriaa -semi-
naarissa Vuorikadun koululla ja verkossa 16.9.

Valtion avustukset rakennusperinnön hoitoon.
Esitys avustusklinikka -tapahtumassa 27.10.

Julkaisut
Vaara tulee ilmasta. Teoksessa Tuulenpuuskia,
Lahden historiaa julisteissa 1920-1970, 10-17.

Pois pula ja puute - sosiaalityö poikkeusaikana.
Teoksessa Tuulenpuuskia, Lahden historiaa ju-
listeissa 1920-1970, 30-39.

Danger from the air. In: Gusts of wind. Finland
through posters 1920-1970, 11-17.

Getting rid of shortage and deprivation. Social
welfare during a crisis. In: Gusts of wind. Finland
through posters 1920-1970, 31-39.

Asiantuntijatehtävät
Valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten
kohteiden (VARK) määrittämishankkeen ohjaus-
ryhmän jäsen, Museovirasto.

Muinaismuistolain uudistamistyöryhmän jäsen,
OKM.

Nastolan historian osan IV ohjausryhmän pu-
heenjohtaja.

Nastolan historian osan IV historiatoimikunnan
jäsen.

Suomalais-venäläisen arkeologisymposiumin
järjestelytoimikunnan jäsen.

Arkeologian dosentti, Turun yliopisto.

Tiia Tiainen

Asiantuntijatehtävät

Malskin uudisosan takapihan puoleisen julkisivun taidekilpailun juryn jäsen.

Esko Tikkala

Koulutukset ja seminaarit

Museoviraston alueellisten vastuumuseoiden arkeologeille järjestämät koulutukset ja viranomaistapaamiset (mm. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus, Muinaismuistolain uudistus, Muinaisjäännösrekisteri, Virtavesikohteiden suojelu, Muinaisjäännöstyytit, KURVI)

Lahden kaupungin viranomaisyhteyksiin liittyvät koulutukset (mm. Dynasty).

Vapaa-ajan väitöskirjoitelma-harrastus. Historian ja kulttuuriperinnön tohtoriohjelmasta, Helsingin yliopisto.

Esitelmät

Päijät-Hämeen rautakausi uusien löytöjen valossa, Lahden Kansalliset Seniorit, vuosikokous, 9.11.2020.

Asiantuntijatehtävät

Tainionvirta -projektin ohjausryhmän jäsen, LAB ja Hartolan kunta, kevät 2020.

Anna-Riikka Vaden

Seminaarit ja koulutukset

Yhteiskehittämis- ja fasilitointikoulutus, Lahden kaupunki 18.2.

Museoiden Finna foorumi, Kansalliskirjasto 22.4.

Museot auki -webinaari, Museoliitto 26.5.

Maakuntatukijoiden neuvottelupäivä 17.9.
Finna.fi - Kuratoidut sisällöt harrastajille ja it-seopiskelijoille, Kansalliskirjasto 2.10.

Collecten käyttäjäpäivä, 8.10.

Instagram-koulutus, Lahden kaupunki 26.11.

Asiantuntijatehtävät

Päijät-Hämeen museoiden työryhmä, koordinaattori.

Tuija Vertainen

Koulutukset ja seminaarit

Visual Thinking Strategies -menetelmä, Valoku-

vataiteen museo. Pedaali (museopedagoginen yhdistys), 29.1.

Yhteiset yleisöt -seminaari, Finlandia-talo. Pedaali, 15.9.

Hankintakoulutus, Lahden kaupunki, 18.8.

Taidekokoelman hallintaohjelma Muusan koulutukset, Lahden museot, 9.9. ja 24.9.

Taidemuseopäivät, Museoliitto, 7.10.

Alueellisten julkisen taiteen periaateohjelmien vertaiskehittämishankkeen työpaja aiheena osallisuus julkisen taiteen hankkeissa, Taite, 12.10.

Esitelmät

Lahden museoiden Kasvun aika -seminarin alustaja, 16.9.

Taidehistorian luento pop up -museokaupassa, 17.11.

Julkaisut

Huumori koetuksella - etymologista aikamatkailua, blogiteksti 15.4.

Konsepteja ja konkretiaa, blogiteksti 18.12.

Toivotaan parasta ja pelätään pahinta. Kielikello-lehti 3/20.

Talous 2020

Menot yhteensä	6 047 700	4 994 400
Tulot yhteensä	202 600	370 455
Netto	5 845 100	4 623 945

Poistot	254 300	180 080
Irtain omaisuus	1 578 000	1 177 774

Museon valtionosuus	1 256 894
---------------------	-----------

Museovirasto/Kokoelmakummi-projekti	8 984
-------------------------------------	-------

Opetus- ja kulttuuriministeriö/Covid-19 vaikutusten tasoittaminen	150 000
---	---------

Hiihtomuseo

Anneli Lujanen
Erkki Ala-Honkola
Harri Ukkonen
Jori Keitamo
Keijo Kuntola
Keijo Vääränkivi
Liisa Lauronen
Maija Simola
Markku ja Riitta Luhtasela
Nanna Salmi
Pentti Kuikka
Petri Lanne
Tiina Koskinen
Timo Siukonen
Tuire Vainio
Tuomo Vuorinen
Vesa Seppänen
Kultamuseo
Urheilumuseo
Lahden Hiihtoseura

Radio- ja tv-museo

Hilkka Hyvärinen
Iska Hämäläinen
Ilkka Ikonen
Suvi Kuisma
Lahden kaupunginkirjasto
Päivi Taipale
Risto Uimonen
Merja Ovaska
Tuija Vertainen
Yleisradio Oy

Kulttuurihistorialliset kokoelmat

Nina Andersson
Päivi Hägg
Jukka Ignatius
Timo I. Laakso
Päivi Lyytikäinen
Essi Peippo
Helena Peippo
Pyrö Peranko-Kunnas
Tapio Tolvanen
Pirjo Virtanen

Kuvakokoelmat

Aktia Pankki Oyj
Timo Jansson
Jorma Lehtinen
Padasjoen kunta
Helena Peippo
Antti Sihlman

Taidekokoelmat

Anu Saikko
Seija Sarkoi
Leena Luhtanen
Arja Kärkkäinen